

SÉI MESEVILÁG ÓVODA
9789 Sé, Szabadság utca 29/c
OM azonosító: 203551

Séi Mesevilág Óvoda Pedagógiai Programja

2022.

Tartalom

1. TÖRVÉNYI MEGFELELTETÉS.....	4
2. KÖSZÖNTŐ.....	6
3. BEVEZETŐ.....	6
4. KÜLDETÉSÜNK.....	7
5. ÓVODAKÉPÜNK, GYERMEKKÉPÜNK.....	8
5.1. Óvodaképünk.....	8
5.2. Gyermekképünk.....	10
6. AZ ÓVODAI NEVELÉS ALAPELVEI ÉS FELADATAI.....	11
6.1. Óvodai nevelésünk alapelvei.....	12
6.2. Óvodai nevelésünk feladatai.....	13
Értékeink.....	14
Óvodai nevelésünk jellemzői.....	14
6.3. Az egészséges életmód alakítása.....	14
6.4. Egészségfejlesztési program.....	17
6.5. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.....	25
6.6. Befogadás.....	26
6.7. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	28
7. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	30
7.1. Személyi feltételek.....	30
7.2. Tárgyi feltételek.....	31
7.3. Az óvodai élet megszervezése.....	31
7.4. Napirend, heti rend és a tevékenységek időtartama.....	33
7.5. Az óvoda ünnepei, hagyományai.....	34
8. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE.....	35
8.1. A család és a pedagógus kapcsolata.....	36
8.2. Az óvoda külső kapcsolata.....	37
8.3. Belső együttműködés.....	38
9. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI.....	37
9.1 Játék.....	38

SÉI MESEVILÁG ÓVODA
9789 Sé, Szabadság utca 29/c
OM azonosító: 203551

9.2. Verselés, mesélés.....	44
9.3. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc.....	48
9.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka.....	53
9.5. Mozgás.....	58
9.6. Külső világ tevékeny megismerése.....	63
9.7. Munka jellegű tevékenység.....	70
9.8. Tevékenységben megvalósuló tanulás.....	73
9.9. Idegen nyelv az óvodában.....	76
10. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE.....	77
11. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK.....	79
11.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek.....	80
11.1.1. Integráltan nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek.....	80
11.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek.....	82
11.1.3. Kiemelten tehetséges gyermekek.....	82
11.2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek.....	86
11.3. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységünk.....	87
11.4. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	90
12. GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK.....	91
13. KÖTELEZŐ (MINIMÁLIS) ESZKÖZ ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK.....	95
14. PEDAGÓGIAI PROGRAM HATÁLYOSSÁGI, TÖRVÉNYESSÉGI ÉS LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	100

1. TÖRVÉNYI MEGFELELTETÉS

Pedagógiai Programunk a 363/2012. (XII.17.) számú Kormány rendelet értelmében, az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja alapján készült, magában foglalva a hazai és a helyi óvodai gyakorlatok eddigi tapasztalatait, eredményeit, szem előtt tartva a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt. ágazati törvény) és az 1993. évi LXXIX. Köznevelési törvényt, valamint, annak módosításait.

Ezen kívül az alábbi törvényeket, rendeleteket vettük figyelembe:

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- 2011. évi CXXIV törvény a NKT-ről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a NKT-ről szóló törvény végrehajtásáról
- 30/2012. (IX. 28.) EMMI rendelet az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és az integrációs rendszerben részt vevő intézmények és az ezen intézményekben dolgozó pedagógusok 2012. évi támogatásáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a SNI gyermekek óvodai nevelésének irányelve
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézményekről
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet módosítása
- 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve
- 1997. tv. XXXI. törvény: A gyermekek védelméről és jogairól
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény – csak nevelési-oktatási intézményeket érintő szabályok módosítása
- 1992. Egyezmény a gyermekek jogairól Egyesült Nemzetek UNICEF
- 185/1999. (XII.13.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, amely a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII.22.) Korm. rendeletet módosítja
- Az óvodába járással és tankötelezettséggel kapcsolatos egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 275/2019. (XI. 21.) Korm. rendelet módosítása.

- 34/2019. (XII. 30.) EMMI rendelet A közneveléssel összefüggésben egyes miniszteri rendeletek módosításáról és hatályon kívül helyezéséről
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosítása
- 14/2020. (IV. 16.) EMMI rendelet egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról jogszabályt, amely a 20/2012.EMMI rendeletet módosította

A tankötelezettség kezdetével kapcsolatos eljárásra az alábbi jogszabályok 2020. január 1-jétől hatályos rendelkezései az irányadók:

- Nkt. – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- Ákr. – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény
- Okt. Hiv. rendelet – az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet
- Nkt. vhr. – a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- EMMI rendelet – a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- Ped. rendelet – a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet

Pedagógiai Programunk céljaival, feladataival, tartalmaival, személyi és tárgyi feltételrendszerével alkalmas a Séi Mesevilág Óvoda minden óvodai csoportjában a kisgyermekek érdekeit szem előtt tartó, alapvető jogait érvényesítő egységes nevelési gyakorlat megvalósítására. Minden dolgozónknak kötelessége a program szellemiségének megfelelően együttműködni a családokkal, nevelőtársakkal, gyermekekkel, illetve naponta érvényesíteniük kell az egyénhez igazított nevelési gyakorlatot. A kisgyermek nem tárgya, hanem alanya a nevelésünknek.

2. KÖSZÖNTŐ

„...a gyermekeknek két dolgot kell adnunk: gyökereket és szárnyakat. Gyökereket, amelyek tartást adnak, hogy tudják hova tartoznak, de ugyanígy szárnyakat is, amelyek az egyiket a kényszereitől és előítéleteitől szabadítják meg, a másoknak lehetőséget adnak új utakat bejárni, vagy inkább repülni.”

Johann Wolfgang von Goethe

Sé az Alpokalján helyezkedik el, Szombathely szomszédságában az Aranypatak mentén. Lakott területét a vízfolyás két különálló részre osztja, a történelmi faluközpont az Északsé nevet viseli, a jóval kisebb Délsé településrész későbbi kialakulású, ennek megfelelően bővelkedik újabb építésű házakban.

Mind a lakosság számát, mind a fejlesztéseket tekintve Sé talán a legdinamikusabban fejlődő település Szombathely vonzáskörzetében. A folyamatosan növekvő lélekszám természetesen magával hozta azt is, hogy új igények fogalmazódtak meg a faluban. Egyik ilyen egy saját óvoda megépítése.

3. BEVEZETŐ

Óvodánk bemutatása

Óvodánk adatai

Az intézmény hivatalos elnevezése:	Séi Mesevilág Óvoda
OM azonosító:	203551
Az intézmény címe:	9789. Sé, Szabadság utca 29/c
Telefonszám:	
Fenntartója:	Sé Község Önkormányzata
Az alapítás időpontja:	2022. szeptember 01.
Intézmény kapacitása:	2 csoport (50 fő)

A Séi Mesevilág Óvoda 2022. szeptemberében nyitotta meg kapuját a kisgyermek előtt. A kétszobás óvoda fenntartója Sé község Önkormányzata.

Saját nevelési programmal dolgozunk, amely összhangban van az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában foglaltakkal. Óvodánk két jól felszerelt esztétikus csoporttal, tornaszobával, fejlesztő szobával, tágas, biztonságos, a gyermekek mozgásigényét sokoldalúan kielégítő udvarral működik.

Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál abból indultunk ki, hogy:

- * Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítésére kell irányulnia;
- * A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – különleges védelem illeti meg;
- * A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben óvodánknek kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet kell játszania.

Programunk biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének, és széleskörű módszertani szabadságának érvényesülését. Megkötéseket csak a gyermek érdekének védelmében tartalmaz.

4. KÜLDETÉSÜNK

Szeretnénk, ha a gyermekkor szépségeit vagy nehézségeit gyermekeink egyéniségüknek megfelelően, természetes módon élhetnék át, melyhez minden segítséget megadunk.

Szeretnénk, ha társaikkal és a felnőttekkel értékes kapcsolatokat kialakító, kiegyensúlyozott, egészséges felnőtt válna belőlük.

Családias, derűs légkörben, szeretetteljes bánásmóddal szeretnénk megóvni a gyermekek egészségét, testi épségét, kielégíteni fizikai szükségleteiket, fejleszteni értelmi képességeiket, és alaposan felkészíteni őket az iskolai életre.

Céljaink közt szerepel a gyermekek egyéni képességeinek kibontakoztatása, a helyes beszédkultúra kialakítása, a másság elfogadtatása gyermekekkel és szülőkkel egyaránt.

Célunk a partnerközpontú működés megvalósítása óvodánkban.

A családokra építve, a családokkal karöltve és együttműködve szeretnénk elérni, hogy óvodánk minden dolgozója, az idejára gyermekek és szüleik mind a magukénak érezzék az óvodát, és meg is tegyenek mindent a céljaink megvalósítása érdekében.

5. ÓVODAKÉPÜNK, GYERMEKKÉPÜNK

5.1. Óvodaképünk

- * Olyan pedagógiai környezet kialakítása, ahol a befogadó attitűd természetessé válik az óvodapedagógus, a nevelő munkát segítő munkatársak, a szülők, a gyermekek számára egyaránt.
- * A modern élet stresszhatásai, a felgyorsult élettempó és a rohamos változások miatt egyre fontosabb feladattá vált a gyermekek féltése, óvása. A gyermekkor derűjének megőrzése mellett törekszünk felvértezni gyermekeinket mindazokkal a tapasztalatokkal, melyek segítik a világban való eligazodásukat.
- * Óvodapedagógusaink elkötelezettek az iránt, hogy a gyermekeknek óvodánkban teljes és igazi gyermekkor legyen ahhoz, hogy később kiegyensúlyozott, magabiztos, pozitív énképű, önálló személyiséggé váljanak.
- * A társadalmi folyamatok hatására folyamatosan változnak az egyén boldogulásához szükséges személyiségjegyek, és ezzel együtt változnak a mai gyermekek szükségletei is. Nevelőtestületünk arra törekszik, hogy ennek ellensúlyozására állandó értékeket sugározzon, és erkölcsi normákat közvetítsen.
- * Hangsúlyosnak tartjuk az óvodai nevelés leghatékonyabb eszközének, a szabad játék elsődlegességének biztosítását.
- * Óvodaképünk formálásában fontosnak tartjuk a biztonságos, derűs, nyugalmat adó, bizalmat sugárzó óvodai élet megteremtését, a környezettudatos magatartás kialakítását. Biztosítjuk az óvodáskorú gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit, közvetetten segítjük az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. A gyermekek a különféle tevékenységek során esélyt kapnak arra, hogy:
 - ♥ önmaguk értékeit felismerhessék;
 - ♥ saját lehetőségeiknek megfelelően fejlődhessenek;

SÉI MESEVILÁG ÓVODA

9789 Sé, Szabadság utca 29/c

OM azonosító: 203551

- ♥ a következő életszakaszba élményekkel feltöltődve, tanulásra motiváltan, szellemileg és fizikailag megerősödve léphessenek át.
- * Óvodánkban nagy hangsúlyt fordítunk az esélyegyenlőség megteremtésére. Nyitott, elfogadó és befogadó légkörben segítjük a különleges bánásmódot igénylő gyermekeket éppúgy, mint az átlagos képességű gyermekeket. Megteremtjük a feltételeket harmonikus fejlődésükhöz és képességeik kiteljesedéséhez.
- * Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.
- * Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.
- * Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).
- * Az óvodai nevelésben alapelv, hogy:
 - ♥ a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi;
 - ♥ a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását;
 - ♥ az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- * Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik: a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről; a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról; a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő - tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek

egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

- * A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- * A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

5.2. Gyermekképünk

Minden ember egyedi, mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

- * A gyermekeknek egyenlő esélyeket biztosítunk az óvodai nevelés során.
- * Az óvodai élet folyamatában saját állapotuknak és képességeiknek megfelelően elérik személyiségük optimális szintjét. Minden gyermek más, egyedi, változó testi-lelki szükségletekkel rendelkező szociális lény.
- * A gyermekeket egyéni képességeik szerint eljuttatjuk egy szintre, ahol kellő önbizalommal és problémamegoldó képességgel rendelkeznek ahhoz, hogy az egymást követő életszakaszok közötti változásokat kezelni tudják.
- * Olyan gyermekeket nevelünk, akik motiváltak az ismeretek megszerzésére, az alapképességek és készségek birtokában tudásukat képesek a gyakorlatban alkalmazni. Képesekké válnak az önálló problémamegoldásra, ugyanakkor kooperációs szituációkban is megállják helyüket.
- * Törekszünk arra, hogy empatikus, szolidáris játszótárssá, csoporttárssá váljanak, a különbözőségekkel képesek legyenek természetes módon együtt élni.
- * Olyanná kívánjuk nevelni gyermekeinket, akik érzékenyen reagálnak a szűkebb és tágabb környezetükben végbemenő változásokra, érdeklődve tekintenek a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és tárgyi kultúra értékeire.

Fontosnak tartják ezek szeretetét, védelmét, amelyek a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapjai.

- * A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

6. AZ ÓVODAI NEVELÉS ALAPELVEI, FELADATAI

6.1. Óvodai nevelésünk alapelvei

Óvodánkban a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi. A nevelésünk lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.

Az óvodai nevelésünkben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Alapelveink áthatják óvodánk nevelő munkáját, vezérlik minden tevékenységünket, és irányt mutatnak.

Óvodai nevelésünk alapelveinek megvalósítása érdekében gondoskodunk:

- * Gyermekeink szükségleteinek kielégítéséről,
- * Az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,

- * A testi, lelki, egészségvédő, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkori-specifikus alakításáról,
- * A gyermeki közösségben végezhető sokszínű – életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről,
- * A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésén alapuló integráció lehetőségét
- * A hazájukat elhagyni kényszerülő családok/migráns/ gyermekeinek óvodai nevelésünkben biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

Alapelveink:

- * Minden tett, cselekedet, reakció indítéka az érdeklődés. A gyermek kíváncsiságára, érdeklődésére, cselekvési vágyára, a közvetlen tapasztalati útra épített, motivált nevelésünk lehet csak eredményes.
- * Annyit kell követelni és tiltani amennyit feltétlenül szükséges. Teljesíthető követelmények világos felállítása szükséges, és annak rendszeres, következetes gyakorlása.
- * Bizalmat, megértést, türelmet, odafigyelést, állandó értékrendet, biztonságot sugárzó légkört biztosítunk, amellyel megteremtjük a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának lehetőségét.
- * Az óvodapedagógusaink tisztelik a gyermeket, figyelnek rá, de nem fosztják meg önállóságától.
- * Veled vagyok, tied vagyok, hiszek benned, érted élek! Ezt érezze nálunk minden nap, minden kisgyermek.

- * A gyermekeket alkalmassá és késszé tesszük az iskolai életre, a fejlettség szerinti iskolakezdesre, éretté (biológiaiilag, pszichikailag, szociálisan) a tanuláshoz. Óvodánk iskolára alkalmassá teszi a gyermeket, de iskolássá csak az iskola által válhat!
- * Komplex óvodai nevelés megvalósítására törekszünk, a gyermeki személyiség tiszteletben tartásával, szem előtt tartva az egyéni fejlesztést, differenciálást. (komplexitás tartalomban, témában, eszközökben, módszerekben).
- * Az óvónők, a gyógypedagógusok, a dajkák és a segítő szakemberek együttműködésében hiszünk, illetve az intézmény minden dolgozójával szemben egységes elvárásokat fogalmazunk meg.

Az általunk közvetített emberi értékek, műveltség tartalmak természetesen az életkorhoz és a gyermek egyéni fejlettségéhez igazítottak. Valljuk, hogy nem "csak" pedagógiai, de emberi kötelességünk is az értékek közvetítése, hisz gyermekek fejlődése van ránk bízva. Nevelési értékrendszerünk közvetítésének, megvalósításának mikéntjére pedagógiai programunk cél - és feladatrendszere, tartalma válaszol.

6.2. Óvodai nevelésünk feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- * az egészséges életmód alakítása,
- * az érzelmi, az erkölesi és az értékorientált közösségi nevelés,
- * az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Óvodai nevelésünk feladatai szerteágazó, egymásra épülő és egymással összefüggő, komplex módon érvényesülő tevékenységek, melyek átszövik az óvodai nevelésünk teljes rendszerét. Az óvodai nevelésünk rendszerében megvalósuló feladatok biztosítják a nevelési céljaink kiteljesedését.

Alapvető területük az anyanyelvi nevelés, amely az egész nevelési folyamatot áthatja. Beszéd és kommunikáció nélkül a gyermek nem tudja kifejezni önmagát, nem tud környezetével érintkezni.

Az anyanyelvi nevelés során megvalósított feladatokon keresztül a gyermek tájékozottsága nő, ismeretei bővülnek, társas kapcsolatai alakulnak, fejlődik beszédképessége, nyelvi kultúrája.

Fontosnak tartjuk a gyermekek egészséges életre nevelését, az egészséges életvitel igényének alakítását.

Az egészséges életmód kialakulásának alapozó korszakában kívánunk olyan szokásokat és igényszinteket kialakítani és erősíteni, ami példakövető és kihat későbbi életvitelükre is.

Az óvodai nevelés rendszerében megvalósuló feladatok így módon biztosítják a nevelési céljaink kiteljesedését.

Értékeink:

- * Gyermek-centrikus, a személyiségfejlesztést komplexen kezelő, gyermeki tevékenységre épülő pedagógiai gyakorlatunk.
- * Alapértékeinket megőrző, változásokra nyitott, megújulásra kész innovatív óvodapedagógusi szemléletmódunk.
- * Sajátos, egyéni, helyi igényekhez igazodó intézményi arculatunk.

Óvodai nevelésünk jellemzői:

- * Rendszerszerű
- * Komplex személyiségfejlesztés
- * Saját tapasztalásra épülő képességfejlesztés
- * Projekt rendszerű tanulásszervezés – használható tudáshoz juttatás
- * Inkluzív pedagógiai szemléletmód
- * Esélyteremtés

6.3. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- * a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- * a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- * a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- * a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- * az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettszír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- * a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- * a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- * megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az emberben a testi, lelki és szellemi tényezők szoros egységben és kölcsönhatásban működnek. Nem képzelhető el egyik változása anélkül, hogy ne hatna ki a másik két tényezőre.

Az óvodáskor különösen jelentős az egészséges életmódra történő felkészítés szempontjából, hiszen ebben az életszakaszban megszerzett ismeretek, készségek és szokások a későbbi egészségi magatartást jelentősen befolyásolják. A gyermekkori egészségi állapot nem csupán a gyermek egészségét alapozza meg, de kihat a következő generáció egészségére is.

Célul tűzzük ki egy Kneipp-taposó kiépítését.

Az egészséges életmódra nevelés célja:

- ♥ az egészséges életvitel, életmód alakítása
- ♥ a személyi és környezeti higiéné alapozása
- ♥ a mozgásos életmódra nevelés
- ♥ az egészséges táplálkozásra és kulturált étkezésre ösztönzés

- ♥ egy adott élethelyzetben az egészségesebb megoldás választására
- ♥ testi fejlődésük elősegítése
- ♥ a lelki egészséget fejlesztő módszerek és művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas készségek fejlesztése, továbbá a lemorzsolódás csökkentése
- ♥ egészséget támogató ismeretek, készségek fejlesztése

Az óvodapedagógusok feladatai:

- * biztosítsa a gyermekek számára az egészséges környezetet, úgy a csoportszobában, mint az öltözőben és a mosdóban,
- * a gyermekek méreteinek, korának megfelelően alakítsa ki és rendezze be a csoportszobát, kiküszöbölve a balesetveszélyt,
- * mutassa be, tanítsa meg igény szerint a testápolással kapcsolatos mozzanatokat,
- * alakítsa ki az alapvető higiéniai szokásokat-zsebkendő, WC-papír használata,
- * tegye lehetővé a gyermek szükségleteinek kielégítését, rendszeresen mehessenek WC-re, mossanak kezet, fogat, használják saját törölközőjüket.
- * erősítse a családi és óvodai gondozási szokások összehangolását,
- * alakítsa ki a helyes étkezési kultúrát,
- * a zöldség, illetve gyümölcs-napok megtartásával egészítse ki a központilag szállított étrendet,
- * egész nap során biztosítson folyadékot a gyermekek számára,
- * a gyermekek edzettsége érdekében szervezzen minél több sétát, kirándulást, udvari játékot, mindenkor ügyelve a természeti környezet védelmére óvására,
- * biztosítsa az udvari játszóhelyeket, eszközöket alkalmazkodva az évszakhoz,
- * tegye lehetővé, hogy a gyermekek minél többet tartózkodhassanak szabadlevegőn, melegben biztosítsa a fürdözést,
- * ügyeljen az óvoda udvarának eszközeire, a balesetveszély elkerülésére,
- * biztosítson az udvaron füves, betonos területet egyaránt, ügyeljen ezek

gondozására,

- * teremtsen meg a pihenés - alvás feltételeit, a zavaró ingereket szüntesse meg

6.4. Egészségfejlesztési program

A köznevelési törvény módosításának megfelelően (20/2012.VIII.31. EMMI rendelet) az óvodai egészségnevelés, a gyermekek egészségének, biztonságának védelmével kapcsolatos feladatok, illetve az ezzel összefüggő egészségfejlesztési stratégia felállítása intézményünkben a törvényességi előírásoknak megfelelően került kidolgozásra és Pedagógiai Programunkban kerültek megfogalmazásra az Egészségfejlesztési programban.

A program elkészítésének célja az, hogy az intézmény használói köréhez, a helyi adottságokhoz igazodva megfogalmazzuk a korszerű egészségnevelés céljait és feladatait, mely iránt mindannyian elkötelezettek vagyunk és felelősséggel vállaljuk.

Az élet és az egészség az embernek semmi mással nem pótolható, alapvető értéke. Az egészség modern értelmezése a testi, lelki, társkapcsolati biztonságot, az aktív, alkalmazkodó és társkapcsolati jólétet foglalja magába, melyen nem csupán az orvosilag felülvizsgált egészségi állapotot értjük, hanem az egészség aktív, célirányos megvalósítását, az egészségvédelemre vonatkozó folyamatos ismeretbirtoklást, az egészségesebb választását, valamint annak visszajelzését.

Az egészség védelme és karbantartása tanítható, fejleszthető. Óvodáskorban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, melynek sajátos jellemzői az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságaira vezethetők vissza. Az egészségfejlesztés az óvodai nevelésben kulcskompetencia kialakítását igényli. Nem egyszerű összeadása a hozzátartozó nevelési feladatoknak, hanem sajátos szemlélet és magatartásforma.

Az egészség azonosítható a testi, lelki és szociális harmónia állapotával. Fontos, hogy óvodásaink és az intézmény felnőtt közössége felismerjék az egészség értékjellegét. Ez a cél, akkor érhető el, ha megalapozzuk a gyermekekben az önmagukért és a másokért érzett felelősségtudatot.

Cél:

Készítsük fel a gyermekeket az egészséges életre való neveléssel az egészség megőrzésére, megerősítésére. Ennek érdekében, biztosítsunk számukra az életkori sajátosságok figyelembe vételével gondozási, és a mozgásigényüket kielégítő tevékenységeket.

Feladat:

Az egészséges életvitel iránti belső igény kialakítása. Az óvodai élet minden szakaszában és területén jelen van, mely törekvésünk gyermek testi, lelki és szociális kompetenciáit egyaránt érinti.

Az egészségfejlesztés területei:

- Személyi higiénia fejlesztése
- Környezeti higiénia fejlesztése
- Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása
- A betegségek megelőzésére nevelés
- Napi rendszeres testmozgás, testedzés
- Balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás.
- Pszichohigiénés egészségfejlesztés (lelki egészségfejlesztés)

Személyi higiéné fejlesztése:

Az alapos kézmosás, szokássá fejlesztése, a körömkefe, fésű, zsebkendő, fogmosó felszerelés megfelelő használatára szoktatás. Öltözködés területén az időjárásnak megfelelő ruházat kiválasztásában, a ruhadarabok felvételében, esztétikus tárolásának elsajátításában segítjük őket. A pihenéshez a nyugodt légkört biztosítunk.

A mosdóban a gyermekek méreteinek megfelelő, elválasztással, függönnyel ellátott wc-k, mosdókagylók állnak rendelkezésre. Jellel ellátott törölköző, fogmosó felszerelés által megtanulják a saját eszközeik megfelelő használatát.

Az öltözőben minden gyermek részére rendelkezésre áll jellel ellátott szekrény, ahol személyes holmijukat tudják tárolni.

A nyugodt pihenéshez biztosítjuk a tárgyi feltételeket (fektető, ágynemű) és a megfelelő, nyugodt körülményeket. A gyermekek elalvását, pihenését a biztonságot nyújtó szokásrend kialakításával segítjük, a rendszeres szellőztetés, ágyak megfelelő távolságban való elhelyezésére fokozott figyelmet fordítunk. Az ágyneműk tisztításáról az óvoda gondoskodik.

Cél

- ♥ Alakuljon ki a gyermekekben a személyi higiéné iránti igény.

Feladat

- ♥ Elegendő időt biztosítunk a gondozási teendőkre.
- ♥ Elmélyítjük a személyi higiéné iránti igényt a gyermekekben.
- ♥ Személyes példát mutatunk.
- ♥ Segítséget biztosítunk a gyermekek életkori és egyéni képességeikhez mérten.
- ♥ Fokozatosan kialakítjuk az önállóságot.

Környezeti higiénia fejlesztése:

Az óvodai környezet magában foglalja az épületet, mely jól felszerelt, tágas, világos, modern, illetve a jól felszerelt udvart.

Cél:

- ♥ Biztosítjuk a gyermekek számára az esztétikus környezetet.
- ♥ Elmélyíteni a környezettudatos, környezetbarát szemléletet, melynek érdekében szeretnénk megfelelni a „zöld óvoda”, „madárbarát óvoda” címnek is.
- ♥ Segíteni a környezeti higiéné iránti igény kialakulását a gyermekekben.

Feladat:

- ♥ Környezetvédő, környezettudatos gondolkodás kialakulásának segítése.

- ♥ Környezet tisztaságának megóvására nevelés.
- ♥ A betegségek és a fertőzések megelőzésének jelentőségének tudatosítása.
- ♥ Személyes példamutatás biztosítása.

A gyermekek egészséges környezetének kialakításában arra törekszünk, hogy a különböző tevékenységeknek elegendő hely álljon rendelkezésre, kuckósítás, térelválasztás.

Az eszközök tartására használt bútorok a gyermekek testméreteinek megfelelnek. Az épületben gondoskodunk a gyakori szellőztetésről. A nagyméretű üvegfelületek biztosítják, hogy elegendő természetes fény jusson be a helyiségekbe, lámpatestek erőssége, színe állítható.

Az udvari játékok EU szabványnak megfelelnek, rendszeres ellenőrzéssel és karbantartással gondoskodunk a biztonságról.

Virágok, fák, bokrok ültetésével tesszük „zöldebbé” környezetünket.

Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása:

Kisgyermekkorban a táplálkozás a fejlődés, növekedésük alapfeltétele. Óvodában nem az étel elkészítése, hanem az étkezés lebonyolítása alkotja az óvodapedagógus egészségnevelési feladatát. Fokozott figyelmet fordítunk a megfelelő folyadékpótlásra.

Cél:

- ♥ Kedveljék meg az egészséges ételeket.
- ♥ Váljanak egészségesen táplálkozó felnőttekké.

Feladat:

- ♥ Az egészséges ételek fogyasztására való törekvés. Napi gyümölcs-, és zöldségfogyasztás biztosítása.

- ♥ Odafigyelünk a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír tartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére.

Biztosítjuk az étkezéshez a kulturált körülményeket. Megismertetjük az evőeszközök megfelelő használatát. Különös figyelmet fordítunk az ételallergiás gyerekek diétájára. Ezek előkészületeiben a gyerekek is vegyenek részt életkoruknak megfelelő szinten, törekedve az egyre nagyobb önállóságra.

A betegségek megelőzésére nevelés:

Fontos feladatunk a fertőző betegségek megelőzésére nevelés. Ennek alapja a testi higiéné betartása, az alapos kézmosás, megfelelő papírzsebkendő használat, a közösen használt eszközök tisztántartása.

Cél:

- ♥ Kialakítani a gyermekekben az egészségvédő viselkedést.

Feladat:

- ♥ Személyes példamutatás biztosítása.
- ♥ A helyes magatartás begyakoroltatása.

Biztosítjuk a gyermekek számára a tisztálkodáshoz szükséges, jellel ellátott eszközöket. A higiénés szokások kialakításával és elsajátításával a gyermekek védekezőképessége, fertőző betegségek iránti fogékonysága is csökkenhet.

A betegségek megelőzésének érdekében vitaminban dús ételek fogyasztását biztosítjuk. Igyekszünk minél többet a szabad levegőn tartózkodni, sétálni, kirándulni. Jól felszerelt tornaszoba, és udvar áll rendelkezésre a gyermekek mozgásigényének kielégítésére.

Ha megbetegedést észlelünk egy gyermeknél, elkülönítjük, biztosítjuk számára a megfelelő gondoskodást, értesítjük a szülőt. Az óvodába való visszafogadás feltétele az orvosi igazolás.

Rendszeres kapcsolatot tartunk a védőnővel.

Napi rendszeres testmozgás, testedzés:

A mindennapos szabad mozgás fontos része az óvodai életnek. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

Cél:

- ♥ A mozgás, a szabadban való lét iránti belső igény felkeltése.

Feladat:

- ♥ A mindennapos testneveléshez szükséges feltételek biztosítása.
- ♥ A természet nyújtotta lehetőségek kihasználása.
- ♥ A felnőttek példamutatása.

A mindennapos mozgás terének kiválasztását az időjárás függvényében rugalmasan kezeljük. Mozgásfejlesztő játékokkal jól felszerelt tornatermünk és udvarunk egyaránt alkalmas a gyermekek mozgásigényének kielégítésére.

Fokozott figyelmet fordítunk a balesetmegelőzésére, a gyermekek biztonságérzetének kialakítására.

Balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás:

Nem elég az egészséget megvédeni, de a váratlan események, balesetek megelőzésével az életet is szükséges védeni. A felgyorsult technikai fejlődés számtalan olyan eredményt is hozott, melynek jelentősége balesetveszélyes, életveszélyt is hordoz magában. Mivel az óvodás korú gyermekeknek életkori sajátosságából eredően nincs veszélyérzete, ezért a mi feladatunk testi épségük megőrzése és figyelmük ráirányítása a környezet veszélyeire.

Cél:

- ♥ A gyermekek testi épségének védelme.

Feladat:

- ♥ A balesetek megelőzésének érdekében arra tanítjuk a gyermekeket, hogy vigyázzanak saját és társaik testi épségére.

Év elején és a továbbiakban szükség szerint megbeszéljük az óvoda belső és külső terének balesetvédelmi szabályait, a helyes és helytelen viselkedésmódokat.

Megismertetjük gyermekeinkkel azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése végett szükség van. Megismertetjük gyermekeinkkel a játék és taneszközök, valamint a tevékenységek során használt egyéb eszközök biztonságos használatát. (Csak biztonsági jellel, tanúsítvánnyal ellátott játékot vásároljunk.) Ezen eszközök használatának biztonságossá tétele gyakorlással.

A közlekedés szabályainak megismertetését séták során a valós környezetben ismertetjük meg a gyermekekkel, szituációs, valamint szabályjátékok során gyakoroljuk. Hasonló pedagógiai tudatossággal, szituációs játékok kezdeményezésével fordulunk a háztartásokban található háztartási gépek használatára vonatkozó szabályok megismertetése felé.

Az előírt szabályzók betartásával gondoskodunk az óvodában használatos vegyszerek zárható szekrényben történő elhelyezéséről, és minden egyéb balesetvédelmi és tűzvédelmi utasításban foglalt tudnivaló betartásáról. Kirándulások alkalmával a gyermekeket, felnőtteket balesetvédelmi oktatásban részesítjük. Ez minden óvodai dolgozó kötelessége!

Pszicho higiénés egészségfejlesztés (lelki egészségfejlesztés)

Fő feladat a gyermek lelki egyensúlyának fenntartása, a közösségbe való beilleszkedés segítése. Ennek érdekében nyitott, szeretetteljes óvodai légkört alakítunk ki. Ennek része a napirend, hetirend, a szabály és norma rendszer, melynek állandósága biztonságot nyújt. Mindezt rugalmasan kezeljük, melyhez a gyerekek jól tudnak alkalmazkodni. Az óvodapedagógusokat pozitív attitűd jellemzi, gyermekcentrikus gondolkodásúak.

Cél:

- ♥ Jellemezze az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés.
- ♥ Ériék a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások.
- ♥ Segítse az óvoda egyszerre a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- ♥ Nevelje az óvodapedagógus a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

Feladat

- ♥ Nyugodt, kiegyensúlyozott, derűs, családi légkör teremtése a csoportban.
- ♥ Az óvodapedagógus magatartásával, viselkedésével nyújtson példát a gyermekeknek.
- ♥ Rugalmas napirend kialakítása, a sokszínű tevékenységek megszervezése, mely társas együttműködésre, élményszerzésre ad lehetőséget.
- ♥ A másság elfogadása, a tolerancia kialakítása.

6.5. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

E terület fő feladata a gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességének kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normáinak tiszteletben tartásával.

1. Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Mindezt szűkséges, hogy

- * a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék;
- * az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- * az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- * az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

2. A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.

3. Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutakozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

4. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

5. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az óvodapedagógus feladatai:

- * teremtsen nyugodt, kiegyensúlyozott, derűs, családias légkört csoportjában;
- * magatartásával, viselkedésével nyújtson példát a gyermekeknek;
- * törekedjen a rugalmas napirend kialakítására, a sokszínű tevékenységek megszervezésére, a társas együttműködésre, élményszerzésre;
- * segítse a másság elfogadását, a tolerancia kialakulását;
- * fejlessze ki a gyermekekben az összetartozás érzését, a kötelességtudatot, a felelősségérzetet, a konfliktusmegoldó képességet, az őszinteséget, a felebaráti szeretetet, a tiszteletet gyermek-gyermekkel, valamint gyermek - felnőttel szemben;
- * alakítsa ki csoportjában és az óvodában a hagyományokat, ünnepeket, állítson fel várakozással teli távlatokat;
- * törekedjen arra, hogy gyermekei aktívan vegyenek részt az ünnepi előkészületekben,
- * erősítse a családdal való együttműködést az ünnepek megszervezésével, tartásával;
- * alakítson ki csoportjában hagyományokat - gyümölcsnap, születésnapok, séták - ezek szervezésébe, teremdíszítésbe vonja be a gyerekeket is;
- * óvodai szinten szervezze meg a közös ünnepeket: Ősz ünnep, Márton nap, Mikulás, Karácsony, Farsang, Húsvét.

6.6. Befogadás

A gyermek társas élete akkor kezdődik, amikor megszületik, s később is állandó társas kölcsönhatások között él.

Az óvodával történő első találkozások alapvetően befolyásolják a gyermek óvodához fűződő későbbi kapcsolatát. Célunk, hogy minden kisgyermek érezze biztonságban magát, találja meg helyét a közösségben.

Az újonnan óvodába érkező gyermek és szülei fogadása a beiratkozással kezdődik.

A befogadás ideje alatt a gyermekeket érő kedvező hatások befolyásolják a kialakuló érzelmi kötődésüket az óvodapedagógusokhoz és a csoportban lévő gyermekekhez. Lehetőséget nyújtunk a szülőknek arra, hogy gyermekükkel együtt folyamatosan ismerkedjenek a csoport életével, szokásaival. A kicsik magukkal hozhatják kedves játékaikat, a pihenéskor megszokott tárgyaikat a beszoktatás idején éppúgy, mint a későbbiekben. Minden esetben törekszünk arra, hogy a szülőtől való elszakadás, elválás időtartama fokozatosan hosszabbodjon. Amennyiben a gyermek és a szülő igényli, biztosítjuk a közös játék, tevékenykedés lehetőségét is.

A befogadás időszaka akkor fejeződik be, amikor a szülő és az óvodapedagógus is úgy érzi, hogy a gyermek viselkedésében már megfigyelhetők az idegen személy és környezet elfogadásának jelei.

Az óvodapedagógusok feladatai:

- * A családok igényei szerint az óvodába érkezés előtt ismerkedjenek meg a gyermekekkel és családjukkal családlátogatás keretében.
- * A befogadás időszakát a szülőkkel közösen, a család igényeihez és a gyermek egyéni szükségleteihez igazodva tervezzék meg.
- * Informálódjanak a gyermek szokásairól, családban betöltött szerepéről, az anya-gyermek kapcsolatról.
- * A beszoktatás ideje alatt segítsék a szülőket abban, hogy oldódjon szorongásuk.
- * A szülőkkel együtt teremtsék meg a lehető legnyugodtabb feltételeket a gyermekek közösségbe történő beillesztéséhez.
- * Az óvodapedagógusok magatartása legyen határozott, következetes, barátságos, szeretetteljes, őszinte, vagyis modellértékű.
- * Elégítsék ki a gyermek biztonság, szeretet, gyengédség iránti igényét, ezzel is megkönnyítve a családtól való elválást.
- * A gyermekek kapcsolatairól és tevékenységeiről adjanak visszajelzéseket.
- * Törekedjenek sokrétű tevékenységekre, szerepvállalásra, társas együttműködésre és élményszerzésre.
- * Ismertessék meg a gyerekeket a közösségi élet szabályaival.
- * Segítsék elő a csoportok közötti kapcsolatokat.

- * Fejlesszék a közösségi érzést, a kötelességtudatot.
- * Vegyék figyelembe és tartsák tiszteletben a gyermekek szociokulturális környezetét és személyiségét.
- * Hagyják, hogy a gyermekek próbálkozzanak az önálló konfliktuskezeléssel, szükség esetén avatkozzanak be, tanítsák meg a gyermekeknek a konfliktusok békés megoldását.
- * Teremtsék meg a társas szükségletek kielégítésének lehetőségét, a különbözőségek elfogadását és tiszteletét.

6.7. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

- * Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
- * Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- * Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érezkelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség) fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Anyanyelvi nevelés célja:

- * az anyanyelv megbecsülésére, szeretetére nevelés

- * az anyanyelv fejlesztése
- * a kommunikáció különböző formáinak alakítása
- * a gyermek természetes beszéd-és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése
- * a kommunikációs képesség megalapozása
- * szókincs és szóbeli kifejezőkészség fejlesztése.
- * fejlődjön beszédértésük és mondatfűzésük
- * a különleges bánásmódot igénylő gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése

Az óvodapedagógus feladatai:

- * beszéde, előadásmódja mindenkor legyen mintaszerű, példamutató, követésre méltó a gyermekek számára;
- * éreztesse meg a gyermekekkel a nyelv kifejező erejét, szépségét;
- * beszéde legyen érthető és világos, mondat szerkesztése legyen egyszerű, de változatos, ügyeljen beszédének hangzásbeli hatására;
- * tudatosan használja a stilisztikai és nyelvi eszközöket, a metakommunikációs eszközöket;
- * teremtsen minél több lehetőséget a beszélgetésre, beszéljen sokat a gyermekekkel, fokozza beszédkedvüket;
- * kérdésekkel fejlessze gondolkodásukat, ösztönözze a gyermekeket a beszélgetésre;
- * időben figyeljen fel a beszédhibás gyermekekre, szükség esetén vonja be az óvodai logopédust a beszédfejlesztésbe;
- * ismerje meg és mindenkor tartsa tiszteletben a szülők a család anyanyelvi kultúráját;
- * figyeljen a családban előforduló beszédhibákra, kellő toleranciával kezelje azokat;
- * ismertesse meg a szülőkkel az óvodában folyó anyanyelvi nevelés céljait feladatait;
- * rendszeresen iktasson be a szociális hátrányokkal küzdő gyermekek részére felzárkóztatást, beszélgessen, egyénileg foglalkozzon többet ezekkel a gyermekekkel;
- * speciális mondókákkal, kiszámolókkal javítsa a hibás hangzókat;
- * bővítse szókincsüket, tapintatosan vezesse rá a gyermekeket a helyes szókiejtésre, illetve a megfelelő kifejezések használatára;
- * fogadtassa el a csoport többi tagjával a másságot, időben vegye elejét az esetleges gúnyolódásnak;
- * érje el, hogy a gyermekek egymás beszédhibáit jó szándékkal javítsák.

7. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

7.1.Személyi feltételek

Dolgozók	Létszám adatok	
Óvodapedagógusok	4 fő	
Dajkák	2 fő	
Fejlesztő pedagógusok	2 fő	
Külső szakemberek	Logopédus	1 fő
	Védőnő	1 fő

- * Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.
- * Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.
- * Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.
- * A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.
- * A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit.
- * A migráns gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Két csoportban a vezető óvónővel együtt 4 óvodapedagógus dolgozik óvodánkban. Fejlesztőpedagógusi szakvizsgával 2 fő, mentorpedagógus szakvizsgával 1 fő, gyógytestnevelés szakvizsgával 1 fő, közoktatás vezető szakvizsgával 2 fő rendelkezik. Mesterpedagógus fokozatban 1 fő, Ped. II. fokozatban 3 fő van.

Feladatainkat 2 heti váltásban látjuk el, törekedve a személyi állandóság biztosítására. A két fő segítő alkalmazott dajka képzettséggel, egy pedagógiai asszisztensi végzettséggel is rendelkezik. Gondoskodnak a csoportszobák és a hozzájuk tartozó helyiségek higiénijáról. Az egész nevelői munkát segítik. Az egyéb munkakörökben is megfelelő végzettséggel rendelkező munkatárs dolgozik: 1 fő konyhai kisegítő.

7.2. Tárgyi feltételek

- * Az óvoda tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.
- * Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelőszemélyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.
- * Az óvodai foglalkozásokat az óvoda, a helyiségeiben, illetve egyéb, a foglalkozás megtartására alkalmas helyen kell megszervezni.
- * Az óvodán kívül akkor szervezhető foglalkozás, ha a gyermekek, intézményi felügyelete a külső helyszínen, továbbá az oda- és visszajutás közben biztosított.
- * Az óvodán kívül szervezett foglalkozásról a szülőt előzetesen tájékoztatni kell.
- * Az óvoda épülete, udvara és berendezései oly módon vannak kialakítva, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, hogy megfeleljen változó testméretének, biztosítjuk egészségük megőrzését, fejlődését, a mozgás- és játékigényük kielégítését.
- * Nagyméretű játszóudvarunkon fa vár-mászókák, csúszdák, homokozó és különféle mozgásfejlesztő játékok állnak a gyermekek rendelkezésére.
- * A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel vannak elhelyezve.

- * Séi Mesevilág Óvodánk rendelkezik a helyi nevelési program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.
- * A tornaszoba jól felszerelt, alkalmas a gyermekek mozgásfejlesztésére.
- * Megfelelő számú és méretű helyiségek állnak rendelkezésre az óvodai dolgozók szociális ellátásához.
- * Rendelkezünk fejlesztőszobával, ahol a logopédiai, gyógypedagógiai, fejlesztőpedagógiai munkához szükséges feltételeket, eszközöket biztosítjuk.
- * A szülők fogadására külön helyiség áll rendelkezésre

7.3. Az óvodai élet megszervezése

- * A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.
- * A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.
- * A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.
- * Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.
- * Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a

teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

- * A szociális hátrányokkal küzdő gyermekeknél az egészséges életmód alakítására a szokások szabályok kialakítására több időt biztosítunk, figyelembe véve, hogy fejlődésük lassúbb ütemű, a tevékenységekhez hosszabb időre van szükségük.

7.4. Napirend, heti rend és a tevékenységek időtartama

Időkeret	Tevékenység megnevezése
6.30-7.00	Gyülekezés, szabad játék összevont csoportban
7.00-9.00	Étkezési előkészületek, folyamatos tízórai, munka jellegű tevékenységek. Játék, barkácsolás, differenciálás, egyéni fejlesztés
9.00-10.00	Játék, tevékenységben megvalósuló tanulás, fejlesztés, differenciálás, tapasztalatszerzés útján
10.00-11.30	Gyümölcs és zöldség fogyasztás Öltözködés, mozgás az udvaron, frissítő torna, játék, séta Cselekvéses tanulás.
11.30-12.15	Étkezési előkészületek, naposi munka, ebédelés.
12.15-12.45	Ebéd utáni tisztálkodási teendők, készülődés a lefekvéshez.
12.45-14.45	Pihenés, alvás, folyamatos felkelés, játék
14.45-15.15	Öltözködés, tisztálkodás, folyamatos uzsonnázás, játék.
15.15-16.30	Játék. Spontán, játékos tapasztalatszerzés mozgás, hazabocsátás

Szeptember 1-től május 31-ig	
Óvodapedagógus által szervezett tevékenységi forma	
Tevékenység ideje	Tevékenység megnevezése
<p>A hét minden napján: →mindennapos mozgás →verselés, mesélés</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Játék • A külső világ tevékeny megismerése, matematikai tartalom és tapasztalás • Mozgás • Verselés, mesélés • Ének, zene, énekes játék, gyermektánc • Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka • Munka jellegű tevékenységek

Tanulás

Anyanyelvi nevelés

Az óvoda ünnepei, hagyományai

Ünnepeinket a hétköznapiakat megszínesítő, közösséget formáló színtérnek tartjuk. Rohanó világunkban egyre nagyobb szüksége van az embernek arra, hogy időnként megpihenjen, feltöltődjön, másként éljen meg napokat. Ilyen célt szolgálnak az ünnepek! Kiemelkedő eseményekről vagy hagyományos ünnepekről emlékezünk meg, amikor ünneplünk - örömnapp ez, amikor belső magatartásunkkal is hozzájárulunk az ünnepléshez, mely szépségével, másságával, külsőségeivel tér el a szürke hétköznapiaktól.

Nevelőtestületünk meggyőződése, hogy szakmai szempontból az óvodai ünnepek nevelőmunkánk fontos részévé válnak. Lehetőséget biztosítanak az ünnepek óvodánk sajátos arculatának megteremtésére. A szülők és egyéb érdeklődők számára pedig egyik lehetőség arra, hogy megismerjék, betekintést nyerjenek óvónő és gyerekek együttes munkájába.

A gyermeki élet ünnepei

- ♥ Születésnap
- ♥ Mikulás
- ♥ Karácsony
- ♥ Farsang
- ♥ Húsvét
- ♥ Anyák napja
- ♥ Gyermeknap
- ♥ Nagycsoportosok búcsúztatása

Társadalmi ünnep

- ♥ Március 15.

Természettel szorosan összefüggő ünnepek

- ♥ Állatok napja
- ♥ Víz világnapja
- ♥ Föld napja
- ♥ Madarak és fák napja

Hagyományteremtő ünnepeink

- ♥ Ősz ünnep
- ♥ Márton nap
- ♥ Adventi készülődés
- ♥ Kiszézés
- ♥ Kirándulások
- ♥ A község közösségi életében való részvétel

„A jó óvoda az, ahol nyugalom van, de nem csend és fegyelem. A jó óvoda az, ahol a legfőbb érték minden gyermek kíváncsisága, kezdeményezése, de főleg játéka, mint a nem tudatos tanulás folyamata. A jó óvoda az, ahol a ráfigyelés, az odafigyelés, a megfigyelés a gyermeknek lehetőség, a felnőttek kötelesség. A jó óvoda természetes emberi kapcsolatokat ajánl.”

(Húvös Éva)

8. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE

- ♥ Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
- ♥ Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok,

egészségügyi, illetve közművelődési intézmények), és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

- ♥ A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvoda kapcsolatot tart az érintett nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel.
- ♥ A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és - lehetőségei szerint - szakmai kapcsolatot tart fenn.
- ♥ A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

8.1.A család és a pedagógus kapcsolata

- ♥ a család mindenkor elsődleges legyen a gyermeknevelésben,
- ♥ a szülők tisztelete a különbözőség elfogadása, tiszteletben tartása, a kölcsönös alkalmazkodás, közös felelősségvállalás megvalósítása,
- ♥ a család kialakult szokás és szabályrendszerének elfogadása, tapintatosan jó irányba terelése,
- ♥ óvodánkban a szülők képviselőjét a Szülői Közösség látja el.

Az együttműködés formái:

- * korszerű kapcsolattartási forma: social media, telefonos értesítés
- * családlátogatás szükség esetén, illetve szülői kérésre
- * folyamatos beszoktatás: megkönnyíteni a gyermek és szülő számára az ismerkedést, a beilleszkedést az új közösségbe
- * nyílt napok: a szülők betekintést nyerhetnek, és megismerhetik a csoport és benne saját gyermekük óvodai életét

- * fogadóórák: a Szülők igénye szerint, lehetőséget biztosítunk a problémák négy szemközti megbeszélésére, információk cseréjére
- * szülőértekezletek: lehetőséget ad az óvodát, a csoportot, a gyermeket érintő legfontosabb feladatok, problémák megbeszélésére
- * közös programok, ünnepek, kirándulások: lehetőséget teremtenek az óvoda és a család közötti kapcsolat elmélyítésére.

Szülői jogok, gyakorlásuk módja:

- * Lehetőséget biztosítunk a Pedagógiai Programunk, Házi rendünk megismerésére.
- * A gyermek fejlődéséről rendszeres tájékoztatást, a neveléshez tanácsokat, segítséget adunk szülői kérésre, a gyermek fejlődéséről a szülőt folyamatosan tájékoztatjuk.
- * Jogukat a Szülői Közösségen keresztül is érvényesíthetik.

8.2. Az óvoda külső kapcsolata

- ♥ Sé Község Önkormányzata
- ♥ Eurest Kft.
- ♥ Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat
- ♥ Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szombathelyi Tagintézménye
- ♥ Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
- ♥ Köznevelési intézmények
- ♥ Közművelődési intézmények
- ♥ Egészségügyi intézmények
- ♥ Történelmi egyházak

8.3. Belső együttműködés

- ♥ szakmai munkacsoportok

9. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

Az óvodáskorú gyermek tevékenységek által, tevékenységek végzése közben fejlődik. Az óvoda akkor felel meg fejlesztő funkciójának, ha a harmonikus személyiségfejlesztés érdekében megtalálja a helyes hangsúlyokat az egyes tevékenységek között és azokat a képességfejlesztés folyamatába integrálja.

9.1. Játék

- * A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.
- * A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek minden nap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie.
- * A kisgyerek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék tájékozódó tevékenységgé.
- * A játék fejleszti a gyerekek mozgását, értelmi képességeit, a társas kapcsolatokat, elősegíti a kreatív együttműködést, közlési vágyat ébreszt.
- * A játék folyamán közelivé és elfogadhatóvá válnak a viselkedési szabályok, alakul ízlésük, az „én-tudat” mellett a közösségi érzés, a „mi-tudat”. Sajátos módon újraélik élményeiket.

Alapelveink

Az óvodapedagógus:

- ♥ tartsa tiszteletben a gyermeki játék önállóságát
- ♥ törekedjen arra, hogy a tapasztalatszerzés pozitív érzelmeket váltson ki, élménnyé váljon, amit a gyermek a játékában megjeleníthet
- ♥ hagyja, hogy lehetőség szerint a gyerekek maguk oldják meg konfliktusaikat
- ♥ igyekezzék pozitív fordulatot adni a játéknak, ha a játék tartalma nemkívánatos viselkedési formák kialakulását váltja ki
- ♥ vegye figyelembe a fejlődés egyéni sajátosságait

- ♥ tartsa lényegesnek, hogy a közös játékban a gyerekek érdeklődéssel, aktivitással, igazi játékkedvvel vegyenek részt, hogy minden gyerek szabadon és minél elmélyültebben játsszon
- ♥ legyen mindig rendelkezésre álló, együttműködésre és segítségre kész partner, akihez bármikor, bármilyen problémával szívesen fordulnak a gyerekek
- ♥ tegye lehetővé, hogy a gyermekek önkéntessége érvényesülhessen a játéktéma, eszköz megválasztásában
- ♥ tartsa tiszteletben, hogy a gyermekek játszótársukat szabadon választhassák ki, s hogy a gyermek gyermeki jogán akár el is utasítsa a hozzá közeledőt.

A játéktevékenység célja:

- a gyermekek szabad képzettségének elősegítése
- az intellektuális, mozgásos, szociális tapasztalatok, élmények többszöri átélésével a gyermekek egyéni vágyainak és ötleteinek kibontakoztatása
- minél sokrétűbb tájékozódó tevékenységgé váljon a játék, s a játékos, cselekvésen keresztül megvalósuló tanulás.

Feladataink

Az óvodapedagógus:

- ♥ teremtsen meg az elmélyült játék feltételeit: megfelelő csoportléghőkört, helyet, időt; egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakoztatását segítő anyagokat, eszközöket, játékszereket
- ♥ biztosítson minél több élményszerzési lehetőséget a különböző játékformákhoz
- ♥ tegye lehetővé, hogy a gyermekek saját elgondolásukat valósítsák meg a játékban
- ♥ tudatos jelenlétével biztosítsa az elmélyült játék kibontakozását
- ♥ a folyamatos napirenddel biztosítsa a szabad játék túlsúlyának érvényesülését

- ♥ a játék megfigyelésénél alkalmazza az „értő figyelmet”
- ♥ ismerje meg a gyermek otthoni játékfeltételeit
- ♥ segítse a gyerekeket, hogy a különböző élethelyzetekben és tevékenységekben növekedjék önállóságuk
- ♥ törekedjék arra, hogy a gyerekek az óvodába érkezéstől a hazamenetelig sokféle játékot indíthassanak el és szervezhessenek önállóan
- ♥ a magányosan játszó gyerekeket segítse abban, hogy a közös játékba is bekapcsolódhassanak
- ♥ alakítsa ki a legmegfelelőbb helyet a gyerekek szabad mozgása, a játék térbeni kibontakozása, az egymás mellett játszó csoportok és az egyedül játszó gyermekek számára
- ♥ biztosítsa az elmélyült, nyugodt játékot és az ehhez szükséges helyet az udvaron, játszótereken és kirándulások alkalmával is
- ♥ szoktassa a gyerekeket ahhoz, hogy önállóan alakítsák ki maguknak a játékhoz szükséges helyet
- ♥ biztosítson esztétikus, veszélytelen, jó minőségű, lehetőleg természetes alapanyagú eszközöket
- ♥ a játékszereket könnyen elérhető helyen helyezze el
- ♥ igyekezzen megismerni a gyermekek óvodán kívüli tapasztalatait
- ♥ közvetítse a társak felé azt, hogy a szomorúakat, elesetteket, bátortalanokat felkarolni, segíteni kell, a rendbontókat pedig tapintatosan megszelídíteni
- ♥ ügyeljen arra, hogy a különböző mozgásos játékot játszó gyerekek tekintettel legyenek egymásra, ne zavarják egymást, kíméljék egymás játékát
- ♥ hívja fel a figyelmet a jelentéktelennek látszó szerepek vonzó, érdekes tartalmára
- ♥ a félénk, bátortalan, passzív vagy csoportba újonnan érkező gyerekeket kapcsolja be a játékba, szerepvállalásukat kísérelje figyelemmel, segítsen nekik a tapasztalatszerzésben, buzdítsa őket, játsszon velük együtt
- ♥ alakítsa ki a gyerekekben azt az igényt, hogy maguk készítsék el a játékukhoz szükséges eszközöket

- ♥ teremtsen meg a feltételeket, hogy a gyerekek játékidőben bármikor barkácsolhassanak, annyi segítséget nyújtson, amennyit a gyerekek igényelnek és amennyi feltétlenül szükséges
- ♥ adjon lehetőséget a gyerekeknek arra, hogy mese-, vers-, filmélményeik alapján elképzeléseik, szándékaik szerint formálják át vagy tovább a történetet, válasszák ki a szereplőket
- ♥ tegye lehetővé, hogy a mesék hőseinek tetteit, a cselekmény menetét, a szereplők mondanivalóját, hangját stb. a gyerekek saját elgondolásaik alapján játsszák el
- ♥ igyekezzen elérni, hogy minden gyerek megtalálja a neki legmegfelelőbb építő és konstrukciós elemeket, tanítsa meg az eszközök használatára, az anyagok kezelésére
- ♥ játékszerű módszerei legyenek szituációtól függőek. A gyermekek, ha nyugodtan játszanak, vagy ha érezhető, hogy problémamegoldóak, az óvodapedagógus irányítása legyen játékot követő, szemlélő, hagyja a gyermekeket cselekedni.
- ♥ a kiscsoportosok esetében - ha szükség van rá - legyen játékot kezdeményező, modellnyújtó játszótárs. Ebben a játékhelyzetben is legyen támogató, engedő és elfogadó.
- ♥ segítsen azok játékában, akik kevésbé kreatívak, ötletszegények
- ♥ avatkozzon be a játékba, ha a gyermekek durvák egymáshoz, vagy ha veszélyeztetik egymás épségét, nyugodt játékát.

A gyermekek tevékenységei

Gyakorlójátékok:

- megismerik az ismétléses cselekvések közben az anyagokat, eszközöket
- ismerkednek a tárgyak egymáshoz való viszonyával, működésével
- a szerepjáték és konstruáló játék elemeiként játsszák a gyakorló játékot
- hangokat, szavakat, mondatokat dallamokat ismételnék, „halandzsáznak”
- ritmikus mozgást végeznek.

Szimbolikus játék:

- jellegzetes cselekvéseket, műveleteket utánoznak
- élethelyzeteket alkotnak újra
- szabályokat követnek (egyénenként és csoportokban)
- elfogadják és betartják a játékszabályokat
- beépítik a környezet jelenségeit, eseményeit önálló vagy csoportos játékba
- utánozzák - különösen a hozzájuk érzelmileg közel álló - felnőtteket és társaikat
- megjelenítik a felnőttek és a gyerekek közti kapcsolatokat
- cselekvéseket hangolnak össze
- közös játékokat szerveznek meg a szerepjáték témájának megfelelően

Konstruáló játék:

- összerakosgató, összeszerelhető játékszerekkel játszanak egyéni elképzelések alapján
- homokból különböző formákat alakítanak ki
- az építést, konstruálást szerepjátékhoz kapcsolják
- a valóság tárgyaihoz hasonlót készítenek
- bonyolultabb alkotásokat hoznak létre
- különböző anyagokat, eszközöket kombinálnak egyéni ötletek alapján

Szabályjáték:

- mozgásos játékokat játszanak
- dalos-és mondókás népi játékokat játszanak: fogócskák, bújócskák, körjátékok, szembekötősdik, labdajátékok, mozgásos versenyjátékok
- értelmi képességeket fejlesztő játékokat játszanak: társasjátékok, kirakók, dominó, kártyajátékok, stb.
- nyelvi játékokat játszanak
- drámajátékokat játszanak.

A játék kapcsolatai más nevelési területekkel, tevékenységi formákkal

A játék kapcsolatban van:

- * a külső világ tevékeny megismerésével, mert a játék útján ismerkednek a gyermekek a világgal, a tárgyakkal, a tárgyak tulajdonságaival, a valóság jelenségeivel, eseményeivel; a játékban megjeleníti a szerzett tapasztalatokat
- * az érzelmi, erkölcsi, és közösségi neveléssel, mert a játékban közelivé és elfogadhatóvá válnak a viselkedési szabályok; megnyilvánulnak és fejlődnek a társas kapcsolatok, együttműködés szabályai; önérdekek alárendelődnek a közösségnek
- * a mozgással, mert segíti az új mozgásformák kialakulását, gyakorlását; minden játéktevékenység mozgás és minden mozgás játékosan valósul meg
- * az anyanyelvi neveléssel, kommunikációval, mert a játékot kísérő érzelmek közlési vágyat ébresztenek, fokozódik a gyerekek beszédkedve, a beszédkedv ösztönzi a nyelvi kommunikációs készség fejlődését
- * verseléssel, meséléssel, mert a játék ösztönzi őket az ismert mondókák, versek, mesék ismételtetésére, mondására
- * ének, zene, énekes játék, gyermektánc, mert a közös játék során feleleveníthetők a hagyományok, népi játékok; éneklésre, mondókázásra készíteti a gyerekeket a sok játékszituáció
- * rajzolás, mintázás, kézimunkával, mert a saját játékukhoz készített eszközök kreatívabb megoldásokra ösztönzik őket.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- ♥ A gyermekek képesek kitartóan, több napon keresztül egy azon játéktémában együttesen részt venni.
- ♥ Játékukban dominánsan jelentkezik a szerepjáték. Ehhez a gyermekek önállóan kialakítják a teret, és eszközöket biztosítanak.
- ♥ Egymás ötleteit, javaslatait meghallgatják, elfogadják, a közösen alkotott szabályokat betartják és betartatják.
- ♥ Bonyolult építményeket képesek létrehozni.
- ♥ Élvezik a szabályjátékokat, és képesek a normák betartására.
- ♥ Társas viselkedésükben megjelennek az óvoda által preferált viselkedési szabályok.
- ♥ Interakciójuk gazdag, kulturált és érthető.
- ♥ Alkalmazkodnak a játék szabályaihoz.

- ♥ Figyelmeztetik egymást a szabályok betartására.
- ♥ Versengenek egymással.
- ♥ Játékhelyzetben újraalkotják élményeiket.
- ♥ A társak a játék során cselekvéseiket összehangolják.
- ♥ Kiegészítő játékszereket készítenek.
- ♥ A játékhoz készített eszközöket felhasználják további játékok során.
- ♥ Megértik és elfogadják játszótársaik elgondolásait, tevékenységük logikáját.
- ♥ Le tudnak mondani egy-egy kedves játékszerről.
- ♥ Képesek szerepvállalásra.
- ♥ Képesek szerepjátékok megszervezésére, az ahhoz szükséges játékeszközök kiválasztására.
- ♥ A játéktémát napokon keresztül folytatják.
- ♥ Az építés, konstruálás gyakran a szerepjátékhoz kapcsolódik.
- ♥ Bonyolultabb alkotásokat hoznak létre, az eredményességre törekszenek.
- ♥ Az elképzelt modell egyre pontosabb a valóséhoz viszonyítva.
- ♥ Különböző anyagokat, eszközöket kombinálnak.

9.2. Verselés, mesélés

A mese és a vers emberi kapcsolatokra tanít, erkölcsi tartalma van, belső indulati élményeket közvetít. Fontos szerepe van a gyermek pszichés nevelésében, az anyanyelv, a fantázia fejlesztésében, a teljes személyiség kialakításában.

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.

Alapelveink

Az óvodapedagógus:

- ♥ a művek kiválasztásakor érvényesítse a pedagógiai, pszichológiai, módszertani tudatosság és a tradicionális értékek továbbélését
- ♥ építsen spontán adódó helyzetekre, a kedvező körülmények kivárására, előidézésére

- ♥ álljon készen a megfelelő alkalmak felismeréséhez és megragadásához: sok mondókát, verset, mesét tudjon
- ♥ éreztesse, hogy a mesemondás a nap lényeges eseménye
- ♥ törekedjen a gyermekekkel való szoros érzelmi kapcsolat megteremtésére
- ♥ előadásmódjában nyilvánuljon meg személyisége
- ♥ lehetőleg ne szavaltassa a gyerekeket kórusban.

A tevékenység célja:

- az óvadás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítása
- a gyermekek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása elsősorban a népmesék segítségével
- a mesék mágikussága, a csodás meseélmények, a versek zeneisége, rímeinek csengése, valamint a mesék feldolgozása, adjon a gyermekeknek igazi irodalmi művészi élményt
- a mindennapi mesélés biztosítsa a kisgyermeknek lelki nyugalmát, lelki békéjét
- a gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése az irodalom eszközeivel.

Feladataink

Az óvodapedagógus:

- ♥ a verselés, mesélés anyagához a magyar gyerekversekből, a népi, dajkai hagyományokból, valamint a népi, a klasszikus, és a kortárs irodalmi művekből válogasson a gyermekek életkorának megfelelően
- ♥ teremtsen lehetőséget naponta többször a mesélésre, verselésre, mondókázásra
- ♥ biztosítsa a meséléshez szükséges nyugodt, meghitt környezetet
- ♥ előadásmódjában érvényesítse a beszéd zenei elemeit
- ♥ teremtsen lehetőséget a gyerek önálló szöveg-és mesemondásához
- ♥ készítse a gyerekeket a mesefeldolgozásra
- ♥ segítse elő, hogy megfelelő eszközökkel el is dramatizálhassák, bábozhassák a gyerekek a meséket
- ♥ a vers, mese, dramatikus játékok illusztrálásához csak olyan kellékeket használjon, amelyek elősegítik a képzeleti képek előhívását, s a meséhez való erős kötődés kialakulását

- ♥ ösztönözze a gyerekeket saját vers-és mesealkotásra, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálására
- ♥ adjon lehetőséget a gyakori ismétlésre, többszöri feldolgozásra
- ♥ a mesehallgatásra utaló ismétlődő szokásokkal teremtsen meg a mesemondás hangulatát (pl. zenei szignál, mesepárnák, mesegyertya)
- ♥ egy mesét egy vagy két hét alatt dolgozzon fel úgy, hogy a második héten eljátszhatják, megjeleníthessék a különböző mesealakokat, kiemelhessék a mese mondanivalóját, megerősítve pl. egy közmondással
- ♥ ha a csoportban vannak nem magyar anyanyelvű gyermekek is, akkor alkalmanként az ő anyanyelvi népmesekincséből is válasszon egyet-egyét
- ♥ ha vannak helyi, családi szájhagyományban élő mesék válasszon közülük is
- ♥ ösztönözze a szülőket arra, hogy otthon is rendszeresen meséljenek a felnőttek a gyerekeknek, mondogassanak verseket
- ♥ fordítson kiemelt figyelmet az ezen a területen jó adottságokkal rendelkező gyermekekre.

A gyermekek tevékenységei

- Irodalmi műveket, az óvónő történeteit illetve a gyermekek által kitalált meséket, verseket hallgatnak.
- Verset, mesét, mondókát mondanak:
- mondókák: népi mondókák, kiszámolók, felelgetők, csiklandozók, kiolvasók, állathívogatók, altatók, ébresztgetők...
- mesék: állat-, tündér-, tréfás mesék, népmesék, műmesék, folytatásos mesék, verses mesék ...
- versek: népköltészeti alkotások, klasszikus és mai gyermekversek.
- Könyveket, folyóiratokat nézegetnek.
- Elbábozzák, dramatizálják irodalmi élményeiket.
- Filmet, (mese, versösszeállítást, népszokásokat...) néznek diavetítőről, videóról.
- Színházi előadásokat, bábelőadásokat tekintenek meg.

A verselés, mesélés kapcsolata más nevelési területekkel, tevékenységi formákkal

A verselés, mesélés kapcsolatban van:

- * az anyanyelvi neveléssel, mert az irodalmi élmények, azok befogadása során gyarapodik a gyermekek szókincse, fejlődik kifejezőképességük, kommunikatív viselkedésük. A felidézés dramatikus és bábjátékkal biztosíthatja az újra átélést, mely egyúttal fejleszti a nyelvi emlékezetet, lehetőséget ad az összefüggő beszéd és a párbeszéd gyakorlására
- * a játékkal, mert a versek, mondókák, mesék játéktémákat kínálnak számukra szerepjátékukhoz, illetve minden játéktevékenységüket színesítik, gazdagítják
- * külső világ tevékeny megismerésével, mert a népi és irodalmi művek témái sok lehetőséget kínálnak közvetlen környezetünk megismerésére, a hagyományaink felelevenítésére
- * az ének, zene, énekes játékokkal, mert mondókázás, mesélés közben fejlődik beszédritmus érzékelésük, hangok tiszta képzése, beszédhangok pontos észlelése
- * a mozgásfejlesztéssel, mert többnyire a játékos mozgásokkal összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek érzéki-érzelmi élményeket adnak
- * rajzolás, festés, mintázás, kézi munkával, mert a vers, mese élmények fantáziadús alkotásokra ihletik a gyermekeket
- * érzelmi, erkölcsi és közösségi neveléssel, mert a mese és a vers az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít, olyan kapcsolatokat, helyzeteket mutat fel a gyermekek számára, amelyek megértésére más eszközökkel ebben az életkorban nincs mód.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- ♥ A gyermekek szívesen ismételtetik a verseket, rigmusokat.
- ♥ Egyénenként vállalkoznak a mesék, versek és a mondókák elmondására.
- ♥ Várják, igénylik a mesehallgatást.
- ♥ Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak.
- ♥ A gyerekek játék közben odaillő szövegeket, rigmusokat mondogatnak.
- ♥ Több mesét, verset, mondókát képesek emlékezetből felidézni.
- ♥ Tudnak történeteket, verseket kitalálni, azt elmondani, megjeleníteni.
- ♥ Várják, kérik a mesemondást, maguk is segítenek a feltételek kialakításában.

- ♥ A folytatásos mesék, verses mesék, meseregények szálait össze tudják kötni.
- ♥ Van néhány kedvelt mesehősük, a vele megtörtént dolgokat beleviszik játékukba, elbábozzák, dramatizálják.
- ♥ Jellemző képek alapján felismerik az egyes meséket.
- ♥ A meséskönyvek képeit önállóan is szívesen nézegetik, a képekről mesélnek.
- ♥ Vigyáznak a könyvekre.

9.3. Ének- zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, tovább élését segítik.

Alapelveink

Az óvodapedagógus:

- ♥ vidám játékokkal, sokféle formában szerezzen a gyerekeknek közös élményt
- ♥ segítse a gyerekek kezdeményezését, aktivitását
- ♥ ügyeljen az éneklés könnyedségére
- ♥ a zenehallgatásra szánt anyag összeállításánál a zene szépségét és művészi értékét vegye figyelembe
- ♥ engedje, hogy a zene hasson sajátos művészi módon
- ♥ a zenéhez való viszonya legyen modellértékű.

A tevékenység célja:

- az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a dallam, a ritmus, a mozgás szépségének, a közös éneklés örömeinek felfedezése
- a népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerésének, továbbélésének segítése

- közös énekes játék örömeinek megéreztetése a gyermekekkel, hogy azon keresztül formálódjon zenei ízlésük és az esztétikai fogékonyságuk
- a gyermekek jussanak minél több olyan zenei élményhez, ami megalapozhatja zenei anyanyelvüket
- zenei érdeklődés felkeltése, zene iránti nyitott befogadóképesség kialakítása, zenei ízlés formálása.

Feladataink

Az óvodapedagógus:

- ♥ biztosítson nyugodt, megfelelő érzelmi légkört a zenei élmények befogadására
- ♥ vegye figyelembe a zenei feladat és anyag kiválasztásánál a csoport, a gyerekek egyéni fejlettségi szintjét, kövesse a fokozatosság elvét
- ♥ napközben többször is énekeljen, mondókázzon, dúdolgasson, találjon ki játékos mozdulatokat, hogy kedvet ébresszen a gyerekekben az utánzásra, énekelgetésre
- ♥ biztosítsa, hogy a gyermekek önállóan is kezdeményezzenek zenei tevékenységeket
- ♥ fejlessze a gyermekek zenei képességét, zenei kreativitását
- ♥ ösztönözze a gyerekeket a tiszta, szép – csoportos és egyéni – éneklésre
- ♥ minél több lehetőséget biztosítson arra, hogy a gyerekek megismerhessék környezetük hangjait
- ♥ ismertesse meg a népi játékokat, néphagyományokat, különös tekintettel a helyi vonatkozásúakra
- ♥ tegye lehetővé, hogy a gyerekek ösztönös alkotó hajlama kibontakozhasson
- ♥ figyeljen az éneklésnél a helyes artikuláció, légzéstechnika fejlesztésére
- ♥ segítse elő, hogy a gyerekek emlékezetében minél több dallamfordulat rögződjön, amit felhasználva maguk is dúdolgathatnak
- ♥ a gyerekekkel együtt variálja az énekes játékok mozgásos anyagát olyan egyszerű táncos lépésekkel, amit a felnőtti minta utánzásával követni tudnak
- ♥ törekedjen arra, hogy az énekes játékok a gyerekek mozgásigényének kielégítését is szolgálják
- ♥ biztosítson a gyermekek számára mindig hozzáférhető ritmus-dallamjátszó hangszerket

- ♥ legalább egy hangszeren biztonsággal játsszon
- ♥ alkalmanként hívjon vendégeket a zeneiskolából - hangszerbemutatóra, élő előadásra
- ♥ a zenehallgatásra szánt dalokat, műveket a gyerekek életkorának és az aktualitásoknak megfelelően válassza ki; ha van, vegye figyelembe a nemzetiségi, etnikai kisebbségi gyermekek hovatartozását
- ♥ az ének-zenei képességfejlesztő játékokat kötetlen jelleggel, mikrocsoportos munkaformában szervezze meg a zenesarokban
- ♥ biztassa a családot arra, hogy a gyermekek otthon is énekelgessenek a szüleikkel együtt
- ♥ ha van a csoportban nem magyar anyanyelvű, alkalmanként az ő anyanyelvükön is szólaltasson meg egy-két dalt.

A gyermekek tevékenységei

- Magyar népi, más népek énekes-mozgásos játékait játsszák.
- Mondókáznak: altatók, hintáztatók, simogatók, hajladozók, höcögtető, lovagolók, tapsoltatók, táncoltatók, sétáltatók, labdázók stb.
- Énekes játékokat játszanak: fogyó és gyarapodó, párválasztó, sor-és ügyességi, stb.
- Magyar népszokások, hagyományok játékait játsszák.
- Kortárs művészeti alkotásokat hallgatnak, énekelnek.
- Táncmozgásokat végeznek.
- Egyszerű hangszereket készítenek különböző anyagokból.
- Hangszereket használnak.
- Megfigyelik a természet és a közvetlen környezetünk hangjait.
- Ritmus-és hallásfejlesztő gyakorlatokat végeznek.
- Zenei formaérzék-fejlesztő játékokat játszanak.

Az ének, zene, énekes játék kapcsolata más nevelési területekkel, tevékenységi formákkal

Az ének, zene, énekes játék kapcsolatban van:

- * a verselés, meséléssel, mert a népi mondókák, dúdolókat sajátos ritmusát, dallamát, hangzó világát megfelelő formában közvetíti,
- * rajzolás, festés, mintázás, kézi munkával, mert a zenei élmény serkenti a gyerekek képi, irodalmi alkotások iránti kíváncsiságát, esztétikai fogékonyságát, elősegíti a szép mozgás kialakulását,
- * a külső világ tevékeny megismerésével, mert a gyermek megismeri a népi kultúrát, népszokásokat, zenei hagyományokat, környezetünket,
- * játékkal, mert az énekes játékok kialakítják az együttjátszás örömét, lehetőséget teremtenek a különböző fiús és lányos szerepek gyakorlására,
- * mozgással, mert az énekes játékok fejlesztik a mozgáskoordinációjukat, hozzásegít a szép testtartás és a mozgásformák kialakításához és gyakorlásához.
- * érzelmi nevelés, az erkölcsi és a közösségi neveléssel, mert a közös énekes játékok során alakulnak a társas kapcsolatok, udvariassági formák.
- * anyanyelvi neveléssel, mert a mondókák és dalok gazdagítják a gyermekek szókincsét, kifejezőképességét.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- ♥ Élvezettel vesznek részt ének-zenei tevékenységekben.
- ♥ A gyerekek tudják a mondókákat, 6 hangterjedelmű dalokat, alkalmi dalokat tisztán, szép szövegkiejtéssel énekelni az egyvonalas C és a kétvonalas C abszolút magasságok között.
- ♥ Tudnak dallam vagy ritmusmotívumokat egyénileg visszaénekelni, visszatapsolni.
- ♥ Ismerik a halk és hangos közti különbséget, tudnak halkán, hangosan énekelni, tapsolni, beszélni.
- ♥ Felismerik a magas és mély éneklés közötti különbségeket, maguk is tudnak magasabban és mélyebben énekelni, dalt kezdeni.
- ♥ Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától, külön-külön is tudják érzékeltetni.
- ♥ A dalok, mondókák ritmusát belső hallás alapján is összekapcsolják.
- ♥ Összehasonlítják és énekléssel, mozgással bemutatják a normál tempónál gyorsabbat és lassabbat.

- ♥ Felelgetős játékokat két csoportban folyamatosan, az óvodapedagógus segítségével is tudnak énekelni.
- ♥ Felismerik a dallamot dúdolásról, hangszerről, a hasonló fordulatokból, sajátos kezdő, erősen eltérő belső vagy záró motívumokról.
- ♥ Felfigyelnek az óvodapedagógus és társaik énekének és beszédhangjának és a környezetük különböző hangszíneire.
- ♥ Az óvodapedagógus segítségével bővítik a kitalált szövegeket, változatos, ritmizáló szavakkal.
- ♥ Kitalálnak a dalokhoz, vagy a negyed szünet érzékeltetésére játékos mozdulatokat.
- ♥ Egyöntetűen körbejárnak szép testtartással, kézfogással.
- ♥ A gyerekek mozgásában megjelenhetnek a járás és lépés változatos formái is.
- ♥ Zenéhez kapcsolódó mozgásuk jó, maguk is kitalálnak mozgásokat.
- ♥ Egyszerű, játékos táncmozgásokat esztétikusan, kedvvel végeznek.
- ♥ Képesek egyensúlyváltást kívánó mozgásokra.
- ♥ Térformákat alakítanak.
- ♥ Ritmushangszereket használnak.
- ♥ Ismerkednek néhány hangszerrel, azok hangjával, megszólaltatásuk módjával.
- ♥ A bemutatott élőzenét a hangulatban egymástól eltérő népdalokat, műzenei szemelvényeket, más népek dalait figyelmesen hallgatják.

9.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az ábrázoló tevékenység a gondolatok, érzelmek, a szárnyaló fantázia kifejezési módja. Összetett, sokszínű nevelési terület. Magában foglalja a rajzolást, festést, mintázást, építést, képalakítást, kézi munkát. A műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

A gyerekeket egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően képi-plasztikai kifejezőképesség birtokába juttatja, kialakítja bennük az elemi képolvasási, komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességet.

Alapelveink

Az óvodapedagógus:

- ♥ tegye lehetővé, hogy a gyerekek az alapvető technikákban egyre inkább kialakíthassák és érvényesíthessék saját kifejezési módjukat, ebben fejlődjenek
- ♥ készítse a gyerekeket a szemlélődés, a rácsodálkozás, a felfedezés lehetőségével a jelenségek formai, színbeli tulajdonságainak megfigyelésére
- ♥ engedje a gyerekek ötleteit érvényre juttatni
- ♥ vegye figyelembe az egyéni fejlettséget, adottságot és a képességeket.

A tevékenység célja:

- a gyermekek élmény-és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezése
- a gyermekek tér, forma, szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása
- igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Feladataink

Az óvodapedagógus:

- ♥ teremtsen megfelelő légkört, elegendő időt az alkotó tevékenységekhez
- ♥ igényesen formálja környezetét, természetes, jó minőségű anyagokat használjon a csoportszoba rendjében, mértéktartóan, ízlésesen díszítsen
- ♥ segítse elő az esztétikus környezet felismerését, óvását, alakítását
- ♥ alakítson ki a csoportszobában egy állandó „műhelysarkot” az ábrázoló tevékenységekhez

- ♥ biztosítsa, hogy a gyerekek a játékidőben bármikor szabadon ábrázolhassanak,
- ♥ biztosítson megfelelő, jó minőségű, változatos technikák gyakorlására alkalmas eszközöket,
- ♥ helyezze el az eszközöket úgy, hogy a gyermeke számára elérhető legyen,
- ♥ tegyen meg mindent az eszközhasználati szokások kialakításával a balesetek kiküszöbölése érdekében is,
- ♥ törekedjen az életkori sajátosságok figyelembe vételével változatos és rendszeres élménynyújtásra,
- ♥ ismertesse meg a gyermekeket különböző technikákkal, törekedjen a technikai jártasság kialakítására,
- ♥ egy témán belül legalább két technikát kínáljon fel a szervezett tevékenység során
- ♥ részesítse előnyben azokat az ábrázolási módokat, amelyekre a gyerekek egyedül is képesek, valóban önálló, szabad alkotásokat tudnak létrehozni,
- ♥ ösztönözze őket a kitartó munkára,
- ♥ figyeljen arra, hogy az ábrázoló tevékenység közben a gyermekek egymásra is tekintettel legyenek, ne zavarják társaikat,
- ♥ tegye lehetővé, hogy a megyeszékhely műemlékeit, múzeumait a gyerekekhez közel álló műalkotásokat megismerhessék,
- ♥ biztosítsa a megyeszékhelyen lévő állandó és időszakos kiállítások megtekintését (játékkiállítás, gyermekalkotások, festőművészek kiállítása, jeles napokhoz kapcsolódó kiállítások, stb.),
- ♥ segítse elő, hogy a szülők otthon is adjanak a gyermekeknek lehetőséget az ábrázolásra és a kész alkotásaikat őrizték, becsüljék meg, örüljenek neki,
- ♥ a jó adottságokkal rendelkező gyerekeknek biztosítson lehetőséget a kreativitásuk, alkotóképességük kibontakoztatására
- ♥ ösztönözze a szülőket, hogy otthon is adjanak lehetőséget az ábrázolásra.

A gyermekek tevékenységei

Képalakítás:

- Rajzolnak: az emberalakokat; környezetben található tárgyakat, formákat, jelenségeket; mese-, versélményeiket; képzeletük alapján; bottal a földre, homokba, aszfaltra; krétával; papírra (ceruzával, zsírkrétával, tussal, stb.)...
- Festenek: egyénileg megválasztott színekkel érzelmeik, élményeik és az óvónő ötletei alapján különböző technikákat alkalmaznak; „játszanak” a festékkel (új színeket hoznak létre...).
- Kompozíciókat hoznak létre.

Plasztikai munkák:

- Természeti tárgyakat gyűjtenek az óvoda környékén, séták, kirándulások alkalmával; ezeket összehasonlítják, csoportosítják, ezekből alkotásokat hoznak létre.
- Emberalakot, állat- és játékfigurákat mintáznak.
- Ajándéktárgyakat, játékokat készítenek.
- Bábokat, díszleteket, kellékeket készítenek.
- Könnyen megmunkálható anyagokat használnak (homok, agyag, textil, bőr, stb.).
- Különböző technikákkal ismerkednek, gyakorolják alkalmazásukat.
- Tapasztalatokat szereznek formákról, alakíthatóságról.

Építés:

- Különböző térbeli alakzatokat formálnak.
- Megépítik városunk egy-egy nevezetességét.

Környezet alakítása:

- Közvetlen környezetük szépítésében, díszítésében részt vesznek.
- Megtekintik a megyeszékhely nevezetes épületeit, múzeumait, kiállításokat.
- Élményeiket megjelenítik ábrázolásukban.
- Népi kismesterségekkel ismerkednek (agyagozás, szövés, fonás, gyöngyfűzés, textildíszítés).

A rajzolás, mintázás, kézimunka kapcsolata más nevelési területekkel, tevékenységi formákkal

A rajzolás, mintázás kézimunka kapcsolatban van:

- * a külső világ tevékeny megismerésével, mert a környezetükből szerzett tapasztalatszerzések során megfigyelik a színeket, formákat, ismerkednek az anyagok tulajdonságaival, formálhatóságával, téri viszonylatokkal, sík formákkal,
- * az anyanyelvi neveléssel, mert hozzájárul a szavak mögötti képzettartalom formálásához,
- * a verselés, meséléssel, mert a mesék, versek képi megjelenítésével a gyerekek gondolkodása, nyelvi kifejezőkészsége sokoldalúan fejleszthető,
- * a játékkal, mert a konstruáló játékok során fejlődik komponáló képességük,
- * a mozgással, mert a tevékenységek során fejlődnek a nagy-és finommozgások, azok összekapcsolása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- ♥ Örömmel, önmaguktól ábrázolnak.
- ♥ Képesek a tárgyak térbeli kiterjedésének tapasztalati felismerésére, a főbb formai jellemzők megnevezésére.
- ♥ Építésben gazdag a fantáziájuk, képesek egyéni ötleteiket megvalósítani.
- ♥ Téralkításban közösen, aktívan részt vesznek, megvalósítják ötleteiket.
- ♥ Tudnak egyszerű formákat mintázni, papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani.
- ♥ Ábrázolásuk változatos színhasználatot és tagoltságot mutat.
- ♥ Formaábrázolásuk változatos, többnyire képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket.
- ♥ Emberábrázolásukban megjelennek a részformák, egyszerű mozgások.
- ♥ Képkalkotásukban kifejezik gondolataikat, élményeiket, elképzeléseiket.
- ♥ Képi emlékezetük, megfigyelésük (részletek ábrázolása) pontos.
- ♥ Önállóan és csoportosan is szívesen készítenek játékokat, ajándékokat, kellékeket.

- ♥ Díszítő, tervező feladatot változatos színekkel, rajzolással, festéssel, ragasztással, karcolással stb. önállóan végeznek.
- ♥ Tudnak különféle technikákkal képet alkotni, a technikát önállóan, a rendelkezésre álló anyagokból megválasztani.
- ♥ Plasztikai munkáik egyéniek, részletezőek.
- ♥ Ötleteket elfogadnak.
- ♥ Érdeklődnek szokatlan, érdekes jelenségek iránt.
- ♥ Rácsodálkoznak a szép látványra, tudnak gyönyörködni benne.
- ♥ Megfogalmazzák értékítéletüket, képesek beszélgetni az alkotásokról

9.5. Mozgás

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza.

A mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása biztosítható a sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal.

A mozgásos játékok, tevékenységek rendszeres alkalmazása

- * kedvezően hat a kondicionális képességek (erő és az állóképesség) fejlődésére
- * befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését
- * fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában
- * felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

Alapelveink

Az óvodapedagógus:

- ♥ törekedjen arra, hogy a mozgástevékenységek változatosak legyenek

- ♥ biztosítsa, hogy a mozgás minden gyermek számára egyaránt élményt, sikert és tanulási lehetőséget jelentsen
- ♥ vegye figyelembe, hogy a mozgásfejlesztés az egész személyiség fejlesztésére irányul
- ♥ a mozgásnál is a komplexitásra törekedjen
- ♥ teremtsen minden nap, minél több lehetőséget a spontán, szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységekre
- ♥ vegye figyelembe az egyéni szükségleteket és képességeket, minden gyerek számára biztosítson lehetőséget
- ♥ a szervezett mozgásoknál figyeljen arra, hogy a gyerekek a legkevesebb várakozási idővel folyamatosan mozogjanak
- ♥ törekedjen a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására
- ♥ biztosítsa, hogy a gyermekek a játék során fizikai és érzelmi biztonságban legyenek.

A tevékenység célja:

- a természetes hely-, helyzetváltató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének elősegítése
- a gyermeki személyiség fejlesztése mozgásos tartalmakon keresztül
- a gyermekek természetes, harmonikus, összerendezett, nagy-és kismozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában
- a gyermekek mozgásszükségletének kielégítése
- a gyermekek tájékozódásának, alkalmazkodó képességének, valamint a személyiség akarat tényezőinek fejlesztése úgy, hogy megmaradjon a gyermekek szabad mozgáskedve.

Feladataink

Az óvodapedagógus:

- ♥ gondoskodjon a gyermekek mozgáskedvének fenntartásáról, mozgásigényük kielégítéséről, a mozgás megszerettetéséről
- ♥ szervezze meg a mindennapos testnevelést
- ♥ minél több mozgásfejlesztő játékot tervezzen

- ♥ mozgásos tevékenységgel végzett feladatmegoldásokkal erősítse a gyermekek problémamegoldó képességét
- ♥ különböző szervezeti formákkal segítse elő a gyermekek mozgás-szükségletének kielégítését
- ♥ a mozgás közben is fejlessze a gyermekek nyelvi képességeit
- ♥ fordítson külön figyelmet a jó adottságokkal, képességekkel rendelkező gyerekekre
- ♥ sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal játékokkal segítse elő a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatását a természeti környezet lehetőségeit kihasználva
- ♥ biztosítsa a derűs légkört, a jó hangulatot
- ♥ teremtsen meg azokat a feltételeket, amelyek elősegítik a biológiai fejlődést, növelik a szervezet teherbíró, ellenálló és alkalmazkodó képességét (jó levegőjű, tiszta környezet, megfelelő hely, eszköz)
- ♥ biztosítsa a mindennapos, rendszeres mozgást
- ♥ naponta szervezzen mozgásos feladatokat, melyekben a játékosság domináljon
- ♥ minden nap végeztesen tartásjavító gyakorlatokat
- ♥ ismerje meg a gyerekek mozgásszintjét, mozgásigényét
- ♥ adjon lehetőséget, hogy a mozgásformákat mindenki saját képességei szintjén hajtsa végre
- ♥ készítse a gyerekeket elvárható erő kifejtésre
- ♥ fejlessze a nagy-és finommozgásokat, (egyensúlyérzék, szem-kéz, szem-láb koordináció, ritmusérzék-fejlesztés), a testsémát (testrészek ismerete, testfogalom, kezesség), a mozgással kapcsolatos szókészletet
- ♥ figyeljen a gyerekek helyes testtartására, helyes légzésére, javítsa azokat
- ♥ erősítse a gyerekekben a versenyszellemet
- ♥ használjon szakkifejezéseket
- ♥ a mozgásos tevékenységekben a gyermekeket eltérő képességei szerint értékelje
- ♥ a hibajavításokat tapintatosan végezze
- ♥ működjön együtt a mozgás megszerettetésében a családdal, érje el, hogy a szülők óvodán kívül is minél több mozgási lehetőséget biztosítsanak gyermekük számára, győzze meg a szülőket a mozgás fontosságáról, személyiségfejlesztő hatásáról

- ♥ próbálkozzon a szülőkkel együtt, a szülők bevonásával sportnapokat szervezni.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás lehetőségei

- zenés, mozgásos percek
- mindennapos testnevelés
- szabad mozgáslehetőségek
- irányított egyéb tevékenységekben megvalósuló mozgás (mozgáson keresztüli feldolgozás) – mozgással tanulás
- speciális tornák

A szabad mozgáslehetőségek megvalósíthatók:

- játékidőben, egy-egy nagymozgáshoz kapcsolódó eszköz biztosításával, csoporton belül vagy kívül
- folyosókon elhelyezett mozgásos eszközök differenciált használatával
- udvaron elhelyezett nagymozgásos eszközök használatával.

A gyermekek tevékenységei:

- Természetes mozgásokat végeznek (járás, futás, kúszás, mászás, csúszás, stb.).
- Mozgásos játékokat játszanak.
- Ritmusos mozgást végeznek.
- Rendgyakorlatokat, gimnasztikai gyakorlatokat végeznek.
- Szökdelnek, ugrálnak különböző magasságban és távolságban elhelyezett tárgyakon át. Gyakorolják a távol-és magasugrást.
- Labdagyakorlatokat végeznek.
- Támaszkodnak, függeszkednek.
- Egyensúlygyakorlatokat végeznek.
- Talajtorna elemeit gyakorolják (guruló átfordulás, stb.).
- Tornaszereket használnak (pad, bordásfal, szőnyeg, stb.).
- Egyéni-, csoportos-, sor-és váltóversenyeket játszanak.

- Tartásjavító gyakorlatokat végeznek.
- Szerep-, utánozó játékokat játszanak.

A mozgás kapcsolata más nevelési területekkel, tevékenységi formákkal

A mozgás kapcsolatban van:

- * a külső világ tevékeny megismerésével, mert a mozgás segíti a térben és időben való tájékozódást
- * az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi neveléssel, mert erkölcsi és akarat tulajdonságokat fejleszt (egymás segítése, együttműködés, kitartás, segítőkészség, alkalmazkodás, stb.)
- * az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és neveléssel, mert a gyermekek gyakorlatot szereznek abban, hogy szóbeli leírás alapján hajtsanak végre bizonyos gyakorlatokat
- * az ének, zene, énekes játék, gyermektánc, mert egyszerű mozgásokat szépen megformálnak (lépések, változatos irányok, átbújások, dobantás, stb.), ritmusérzékük fejlődik.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- ♥ A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban.
- ♥ Egyéni-, csoportos-, sor- és váltóversenyt játszanak az óvodapedagógus segítségével és a szabályok betartásával.
- ♥ Teljesítőképességük növekszik, mozgásuk összerendezettebbé, megfelelő ritmusúvá válik.
- ♥ Cselekvőképességük gyors, mozgásban kitartóak.
- ♥ Tér-, idő- és tájékozódó képességük életkoruknak megfelelő.
- ♥ Csoporthelyzetben kialakult önfegyelmük, szándékos figyelmük, kitartásuk, feladattudatuk, az iskola megkezdéséhez szükséges magatartásuk.
- ♥ Tudnak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.
- ♥ Szeretnek futni, képesek 50-100 métert kocogni.
- ♥ Mozgástapasztalataik egyensúlyozásban és ugrásban növekednek, (pl. képesek babzsákkal a fejen egyensúlyozó járásra vízszintes padon).

- ♥ Különböző típusú futógyakorlatokat végeznek (pl. sorverseny, váltóverseny, gyors-, lassú futás, stb.).
- ♥ Talajgyakorlatokat végeznek.
- ♥ Természetes hely-helyzetváltoztató mozgásokat végeznek.
- ♥ Különböző labdagyakorlatokat végeznek (dobás, elkapás, pattintás, kislabda hajítás, stb. egyénileg, párokban és kisebb csoportokban).
- ♥ Ugrásgyakorlatokat végeznek (szökdelnek, sorozatugrások, tárgyakon át, magastávolugrás, stb.).
- ♥ Megértik az egyszerű vezényszavakat.

9.6. A külső világ tevékeny megismerése

„A természet nevelő eszköz, gyors sikereket kínál, tartást, szelídséget, alázatot tanít, rendre szoktat.”

A környezettudatosság személy szerinti tudatos felelősségvállalás, tájékozottság, érzékenység a közvetlen és tágabb környezetünkkel, élőhelyünkkel szemben.

Ennek a felelős gondolkodásnak, cselekvésnek az átadása óvodásaink számára mára már létszükségletté vált, hiszen csak így várhatjuk, hogy az évek múlásával is környezetükre igényes, természetet szerető, tisztelő és védő felnőtteké váljanak. Célunk akkor lesz elérhető, ha már óvodáskorban érzékennyé tesszük őket a környezeti problémák iránt és szokásokat alakítunk ki bennük, amelyek egy életen át kísérik őket.

Ehhez elsősorban a fenntarthatóság pedagógiája iránt elkötelezett, felelősen gondolkodó, a környezeti kultúrára való nevelést kiemelt feladatként kezelő nevelőtestületre van szükség. Ennek érdekében nevelési célkitűzéseink és feladataink meghatározásában a természet- és környezetvédelmi feladatokat kiemelten kezeljük és olyan innovatív módszereket alkalmazunk, amelyek elősegítik a hatékony tanulási környezet megteremtését. A játék, a játékban tanulás, a szenzitív módszerek, a terepi gyakorlatok, a kerti munka, a megfigyelés, felfedeztetés, kísérletezés, az élmény és projektpedagógia alkalmazása mind-mind ezt segíti.

Célul tűzzük ki, hogy óvodánk elnyerje a „Zöld óvoda” címet. Ehhez olyan feladatok megvalósítását tervezzük, mint a szelektív hulladékgyűjtés a csoportokban, magaságysók kialakítása fűszernövények, zöldségfélék, virágok beültetésével, növénygondozás, csíráztatás

a csoportokban, kapcsolatfelvétel az Őrségi Nemzeti Parkkal – madarak, állatok, rovarok megfigyelése, a természeti környezetről való gondoskodás megismerése.

Rész kívánunk venni az Ovikert Programban.

Törekszünk a Madárbarát Óvoda cím elnyerésére.

A természet szeretetét és védelmét kiemelt feladatunknak tekintjük. A jövő környezetét jelen óvodásaink fogják alapvetően meghatározni, átrendezni, reményeink szerint védeni is.

„ A gyermek még nem felejtette el a közös nyelvet, még vidáman és könnyedén tud beszélgetni fűvel, fával, felhővel, állatokkal.”

/Csukás István/

Fontos, hogy az óvoda egész közösségén, a külső és belső megjelenésében is tükröződjön a „másfajta gondolkodás”.

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.

Alapelveink

Az óvodapedagógus:

- ♥ tartsa szem előtt a gyerekek egyéni sajátosságait, eltérő fejlettségi szintjét
- ♥ tegye lehetővé az élménybe ágyazott tapasztalatszerzést
- ♥ fokozatosan érvényesítse a valóság, az ahhoz kapcsolódó cselekvés, az erről alkotott kép, és az ezt kifejező szó egységét
- ♥ használja fel a váratlan helyzetből, eseményekből adódó tapasztalatszerzési lehetőségeket is

- ♥ tervezés közben induljon ki a külső világ tevékeny megismerésére nevelés céljából, a helyi adottságokból, csoportja eddigi tapasztalataiból, a gyermekek gondolkodásának fejlettségéből
- ♥ törekedjen arra, hogy a problémahelyzeteket a gyerekek önállóan, kreatívan oldják meg
- ♥ támaszkodjon a gyerekek spontán szerzett tapasztalataira
- ♥ a játékoság érvényesüljön a tevékenységekben
- ♥ saját példamutatásán keresztül ösztönözze a gyerekeket a természet iránti szeretetre, védelmére.

A tevékenység célja:

- A közvetlen és tágabb környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a szülőföld, a helyi hagyományok és néphagyományok, természeti, emberi, tárgyi világ értékei iránt.
- A természeti és épített környezet megismertetésével sokszínű tapasztalathoz juttatás, készségek, képességek alakítása.
- A természetet szerető, védő emberi értékek alakítása, környezettudatos viselkedés megalapozása.
- A környezet megszerettetése közben a külső világ mennyiségi és formai viszonyainak tevékeny megismerése.
- A gyermekek elemi ismerete alakuljon ki önmagukról és közvetlen környezetükről.

Feladataink

Az óvodapedagógus:

- ♥ tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését
- ♥ biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására
- ♥ teremtsen lehetőséget minél több megfigyelésre, kísérletezésre, felfedezésre

SÉI MESEVILÁG ÓVODA

9789 Sé, Szabadság utca 29/c

OM azonosító: 203551

- ♥ fejlessze a gyermekek kommunikációs képességeit a közvetlen tapasztalatok, vizsgálódások, kísérletezések, és az átélt élmények feldolgozása során
- ♥ segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési, problémamegoldó képességeinek fejlődését
- ♥ a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására
- ♥ alapozza meg az energiatudatosságra nevelés, az ÖKO tudat és a biztonságos életvitel szokásait
- ♥ teremtsen lehetőséget az élmények minél több érzékszervvel való megtapasztalására,
- ♥ erősítse azt az érzést, hogy a természet szépségét és az ember által kialakított környezetet védeni, óvni kell
- ♥ törekedjen arra, hogy a gyerekek megismerjék a szülőföld, az ott élő emberek, a táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a népi-, a családi- és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is
- ♥ segítse elő, hogy a gyerekek maguk fedezhessék fel környezetük tárgyait, jelenségeit
- ♥ lehetőleg természetes alapanyagú eszközöket biztosítson a gyerekek tevékenységeihez
- ♥ sok dicsérettel, buzdítással alakítsa a környezethez való alkalmazkodást, a helyes viselkedést
- ♥ teremtsen lehetőséget, hogy a gyermekek matematikai tapasztalatokat szerezzenek a mennyiségi, alakí, nagyságbeli és téri viszonyokról
- ♥ alakítsa a gyermekek ítéliképességét
- ♥ támaszkodjon a gyermekek ötleteire, igényeire, aktuális élményeire
- ♥ szervezzen mikro-csoportos tapasztalatszerzést
- ♥ használja ki helyi történelmi és természeti adottságainkat,
- ♥ szervezze meg a jeles napokat, ünnepeket, lehetőség szerint vonja be a szülőket is
- ♥ törekedjen a téma projekt rendszerű feldolgozására
- ♥ figyeljen minden gyerekre, kérdéseikre hiteles, érthető, pontos választ adjon
- ♥ segítse a szülőket, hogy felismerjék a gyerek környezet iránti érdeklődésének fontosságát
- ♥ a gyermekeken keresztül alakítsa a szülők szemléletmódját a környezettudatos életvitelre (pl. szelektív hulladékgyűjtés)

- ♥ támaszkodjon a gyerekek családi kiránduláson, üdülésein szerzett tapasztalataira
- ♥ biztosítson külön lehetőséget a kreatív, kiemelkedő problémamegoldó-, alkotó képességgel rendelkező gyerekek számára

A gyermekek tevékenységei

A társadalmi környezet megismerése területén:

- különböző játékokat játszanak a családról (drámajátékok, szerepjátékok, stb.),
- ismerkednek testükkel, testrészeikkel, azok funkcióival, tisztántartásukat gyakorolják,
- megismerik az óvodában dolgozó felnőttek munkáját,
- ápolják környezetüket (mosdó feltörlése, seprés, stb.)
- tapasztalatokat szereznek megfigyelhető, felnőtt foglalkozásokról,
- tapasztalatokat szereznek az időzónákról: évszakok, évek, hónapok, hetek, napok, napszakok,
- nagycsoportosok ellátogatnak leendő iskolájukba,
- megtekintik a település legjellegzetesebb műemlékeit, építészeti értékeit,
- gyakorolják a helyes gyalogos közlekedést,
- megismerik természetes közegben a lakóhelyükön fellelhető közlekedési eszközöket, a nem elérhetőket megnézik filmen, képeken,...
- megismerkednek hazájuk és néhány más ország nevével, jellemző élővilágával.
- megismerik településük helyi hagyományait
- részt vesznek az óvodában helyileg kialakított jeles napokon (Ősz ünnep, Márton nap, Mikulásvárás, lucázás, adventi készülődés, betlehemezés, farsang, kiszézés, húsvét, májusfa állítás, anyák napja, pünkösöd, évszáró, gyermeknap),
- megismerkednek nemzeti ünnepeinkkel: március 15.

Természeti környezet megismerése területén:

- megfigyelik a természet változásait, az évszakokat, az időjárást,
- kirándulnak a környező hegyekbe, erdőkbe,
- megismerik, védelmezik, gondozzák a növény- és állatvilágot,
- gondoskodnak a közvetlen környezetükben élő madarokról,
- lehetőség szerint élőhelyükön figyelik meg a háziállatokat,
- gondozzák a növényeket,

- videofilmeket néznek a vadon élő állatokról,
- részt vesznek a természet jeles napjainak tevékenységeiben (állatok napja – október 4., víz napja – március 22., föld napja – április 22., madarak és fák napja – május 10., környezetvédelmi világnap – június 5.).

Környezetalakítás területén:

- részt vesznek környezetük átalakításában,
- játéktevékenységük során igényük és lehetőségük szerint átrendezik a berendezési tárgyakat,
- munka jellegű tevékenység, vizuális tevékenység után helyreállítják környezetüket.

Környezetvédelem:

- védik az élő környezetet, gondozzák, gondoskodnak életfeltételei biztosításáról,
- természetes anyagokat, terméseket gyűjtenek, ezeket felhasználják játékukban („azokat a természeti kincseket hozhatjuk el, amit a természet elengedett”),
- közvetlen környezetükben összegyűjtik a szemetet, nem szemetelnek,
- szelektíven gyűjtik a PET palackot, műanyag kupakot, papírt, elemet, stb.

Környezetünk mennyiségi és formai viszonyai területén:

- tárgyakat, személyeket, halmazokat hasonlítanak össze, válogatnak szét tulajdonságaik alapján,
- sorba rendeznek megnevezett mennyiségi tulajdonságok, felismert szabályosság szerint,
- mérési, összemérési feladatokat végeznek mennyiségekkel, halmazokkal, különböző egységekkel,
- tapasztalatokat szereznek a geometria körében (építenek, síkbeli műveket alkotnak, stb.),
- mozgásokat végeznek a tükör előtt,
- különböző térbeli tájékozódási képességet fejlesztő játékokat játszanak (drámajátékok, labirintus, stb.).

A külső világ tevékeny megismerésének kapcsolata más nevelési területekkel, tevékenységi formákkal

A külső világ tevékeny megismerése kapcsolatban van:

- * az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi neveléssel, mert lehetővé teszi a csoporthoz való érzelmi kötődést, kapcsolatépítést, a szülőföld szeretetének megalapozását
- * az anyanyelvi neveléssel, mert a társadalmi szokások, az együttélés normái biztosítják a kommunikáció képességének tudatos és a személyiség fejlődésének szempontjából nélkülözhetetlen érzelmi színezetű kialakítását, fejlesztését
- * a játékkal, mert a gyermek a környezetéből szerzett tapasztalatait, ismereteit játékában felhasználja, átéli, folyamatosan gyakorolja
- * a rajzolás, festés, mintázás, kézi munkával, mert a megismert környezet esztétikai hatást vált ki; az élmények, tapasztalatok megjelennek az ábrázolásban
- * az ének, zene, énekes játék, gyermektánc, mert tapasztalatokat szereznek a népi hagyományokról, népszokásokról, folklórról
- * a mozgással, mert lehetőséget nyújt a térben való tájékozódásra, az irányok gyakorlati alkalmazására.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- ♥ Elemi ismeretekkel rendelkeznek önmagukról és környezetükről (tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat).
- ♥ Ismerik szűkebb lakóhelyüket.
- ♥ Ismerik és gyakorlatban alkalmazzák a gyalogos közlekedés alapvető szabályait.
- ♥ Ismerik a környezetükben élő növényeket, állatokat, azok gondozását, védelmét.
- ♥ A tárgyak, jelenségek között néhány feltűnő összefüggést felismernek.
- ♥ Felismerik az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
- ♥ Felismerik, értelmezik az ok-okozati összefüggéseket.
- ♥ Ismerik a viselkedés alapvető szabályait.
- ♥ Kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, melyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- ♥ Elemi mennyiségi ismereteik vannak.

- ♥ Játékukban a matematikai ismeretek megjelennek.
- ♥ A tárgyakat össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín és egyéb megadott szempont szerint.
- ♥ Értik és helyesen használják tevékenységek során előforduló mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatban az összehasonlítást kifejező szavakat.
- ♥ Képesek jól ismert tulajdonságok szerinti válogatás folytatására, sorba rendezés kiegészítésére; saját szempontú válogatás, sorba rendezés végzésére.
- ♥ Azonosítani tudnak különféle helyzetükben is egyező alakú tárgyakat, síkbeli alakzatokat.
- ♥ A tükörrel való játék során tapasztalatokat és élményeket szereznek.
- ♥ Tő-és sorszámneveket helyesen használják.
- ♥ Biztonsággal tájékozódnak a térben, ismerik az irányokat.
- ♥ Helyesen használják a térbeli viszonyokat jelentő névutókat.
- ♥ Felismerik és megnevezik az alapszíneket és a kevert színek sötét és világos változatait.

9.7. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű, önként – azaz örömmel és szívesen – végzett játékos tevékenység. A tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges képességek, készségek, tulajdonságok alakításának fontos lehetősége. A közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze. Hozzájárul a gyerekek közti társas kapcsolatok alakulásához, a közösségért végzett tevékenység átéléséhez.

Alapelveink:

Az óvodapedagógus:

- ♥ az egyes munkafajtákat fokozatosan vezesse be és a munka mennyiségét is csak fokról-fokra növelje

- ♥ biztosítsa munka állandóságát és folyamatosságát
- ♥ vegye figyelembe az egyes gyermekek egyéni sajátosságait
- ♥ igyekezzen tudatosan felhasználni nevelési céljai megvalósítása érdekében a gyermekek önkéntességét, nyitottságát, megismerési vágyát, aktivitását, érdeklődését
- ♥ a lassúbb vagy gyakorlatlanabb gyerekek számára kezdetben kevesebb vagy könnyebb feladatokat adjon és ezek sikeres ellátása után növelje a tennivalókat
- ♥ tapintattal és türelemmel igyekezzék a gyerekek munkakedvét felkelteni
- ♥ törekedjen arra, hogy minden munkatevékenység örömet jelentsen és teljes önállósággal végezhessek azokat
- ♥ az együttesen végzett munka, a közös öröm és felelősség, az együtt elért eredmények segítsék a baráti kapcsolatok, kisebb csoportok kialakulását és megszilárdulását.

A tevékenység célja:

- A környezet megismerése a tapasztalatszerzések közben.
- A munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakítása.
- A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok, kompetenciák kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelesség-teljesítését.
- A gyermekek együttműködésének, szervezőképességének fejlesztése.

Feladataink

Az óvodapedagógus:

- ♥ a különböző típusú munka jellegű tevékenységek tervezze meg, s azok feltételeit biztosítsa
- ♥ ismertesse meg velük az adott munka eszközeit, azok ésszerű használatát, a munka legcélszerűbb fogásait, azok sorrendjét, a munka ellenőrzésének módjait
- ♥ a gyermekeket konkrétan, reálisan és saját magukhoz mérten fejlesztő módon értékelje
- ♥ a gyermekek nyelvi képességét fejlessze
- ♥ alakítsa a munkakészségeket és szokásokat
- ♥ a munkaeszközök számára biztosítson olyan helyet, ahol a gyermekek bármikor elérhetik és használhatják a szükséges eszközöket

- ♥ teremtsen meg az önálló munkavégzés lehetőségét
- ♥ előzze meg a baleseteket
- ♥ erősítse a munkára készítető indítékokat a gyerekekben
- ♥ ösztönözze a gyerekeket a tényleges aktivitásra
- ♥ adjon a gyermekeknek alkalmi megbízatásokat
- ♥ ebédnél gyakoroltassa a naposságot, segítse a gyerekeket a munka folyamatos ellátásában, a célszerű együttműködésben
- ♥ az udvaron a gyerekek szélesebb körét vonja be a növénygondozásba (kerti munkák)
- ♥ alakítson ki élősarkot a csoportszobában, s adjon lehetőséget a folyamatos gondozásra, megfigyelésre
- ♥ hívja fel a szülő figyelmét a türelem, az érdeklődés, a segítség és a munka értékelésének fontosságára.

A gyermekek tevékenységei

Rendszeresen végzett munkák:

- önkiszolgálás (testápolás, öltözködés, étkezés, stb.)
- az étkezéssel kapcsolatos tevékenységek (terítés, naposság, stb.)
- a környezet tisztán tartása (söprés, feltörlés, stb.)
- rendrakás
- környezet-, növény- és állatgondozás.

Alkalmasszerűen végzett munkák:

- olyan feladatokat végeznek, amelyek bizonyos alkalmakhoz kötöttek (segítés az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, egymásnak, ajándékkészítés, sütés, egyéb megbízatások, stb.).

A munka jellegű tevékenységek kapcsolata más nevelési területekkel

A munka jellegű tevékenység kapcsolatban van:

- * az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi neveléssel, mert a gyermeki munka elsősorban közösségért végzett tevékenység, hozzájárul a gyerekek közti társas kapcsolatok alakulásához, közösségformáló szerepe is van, sokoldalúan fejleszti a személyiséget
- * mozgással, mert a munka mozgással valósul meg, ami a testi fejlődés egyik legfontosabb tényezője
- * játékkal, mert a gyermek a munkát is játékként éli meg, reprodukálja játékában
- * külső világ tevékeny megismerésével, mert új munkaeszközöket, munkafolyamatokat ismer meg tevékenysége során, segít környezete rendjének, szépségének megtartásában
- * anyanyelvi neveléssel, mert a munkafolyamatok közben sajátos kommunikációra van szükség.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- ♥ Önkioldgálásban teljesen önállóak.
- ♥ A gyermekek szeretnek közösen dolgozni.
- ♥ Az eszközöket rendeltetésszerűen használják.
- ♥ Örülnek, ha a kötelességüket teljesítik.
- ♥ Önállóan, igényesen végzik a naposi munkát.
- ♥ Szívesen vállalkoznak egyéni megbízatások elvégzésére.
- ♥ Szívesen közreműködnek a növények és állatok gondozásában.
- ♥ Szeretnek meglepetést készíteni a kisebbeknek, szüleiknek, az óvoda dolgozóinak, a felnőtteknek.
- ♥ Részt vesznek a csoportszoba elrendezésében, saját ötleteiket megvalósítják az átrendezésben.
- ♥ Vigyáznak a terem rendjére.
- ♥ Folyamatosan segítenek az udvar és a kert rendezésében.
- ♥ Segítenek az udvari játékok elrakásában.
- ♥ Folyamatosan gondozzák a növényeket, állatokat.
- ♥ A gyűjtött terméseket, magvakat, stb. meghatározott szempontok szerint csoportosítják és önállóan elhelyezik az élősarokban.

- ♥ A munkavégzéshez szükséges eszközöket önállóan is használják.
- ♥ A kapott és vállalt feladatokat befejezik.
- ♥ Az elvégzendő munkát képesek megtervezni és megszervezni.
- ♥ Részt vesznek az aktuális udvar-kerti munkában.
- ♥ Részt vesznek a csoportszoba díszítésében.
- ♥ Az óvodapedagógus és a dajka segítségével megjavítják a megrongálódott játékszereket.
- ♥ Részt vesznek a játékszerek tisztításában.
- ♥ Különböző alkalmakra ajándékot készítenek.
- ♥ Üzeneteket közvetítenek.

9.8. A tevékenységben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Alapelveink

Az óvodapedagógus:

- ♥ biztosítsa a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségét
- ♥ a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segítse a gyermek személyiségének kibontakozását
- ♥ a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire építsen
- ♥ törekedjen arra, hogy minden gyermek minden nap kapjon valamilyen pozitív megerősítést
- ♥ kerülje a sztereotip értékeléseket (pl. ügyes vagy,)

- ♥ vegye figyelembe az egyéni sajátosságokat, képességeket
- ♥ alkalmazza a differenciálás módszerét
- ♥ érvényesítse a játékosságot a tanulás egész folyamatában
- ♥ építsen a családban szerzett élményekre, tapasztalatokra is
- ♥ nevelőmunkája tudatos, tervezett, rendszeres legyen.

Az óvodai tanulás célja:

Az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése tapasztalatainak bővítése, rendezése.

Feladataink

Az óvodapedagógus:

- ♥ alakítson ki tanulást támogató környezetet
- ♥ a tanulási tevékenységek során használja fel a gyermek előzetes élményeit, tapasztalatait, ismereteit
- ♥ biztosítsa a gyermek sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségét
- ♥ személyre szabottan pozitívan értékeljen
- ♥ erősítse a gyermekek kreativitását, alkotóképességét
- ♥ a tapasztalat és ismeretszerzés folyamatát úgy irányítsa, hogy támaszkodjon a gyermekek megismerési vágyára, önkéntelen figyelmére, érzelmi beállítottságára
- ♥ a játékos tanulás során segítse a gyermekek kognitív tanulási eredményességét
- ♥ törekedjen a komplexitásra
- ♥ a gyermekeket képességeiknek, érdeklődésüknek, adottságaiknak megfelelően fejlessze
- ♥ az iskolába lépés idejére a gyermekeket önmagukhoz képest juttassa el legmagasabb szintre
- ♥ egész nap folyamán biztosítsa a tanulás különböző formáinak lehetőségét
- ♥ teremtsen olyan szituációkat, amelyekben a gyermekek maguk találhatják ki a megoldást, átélhetik a felfedezés örömét
- ♥ biztosítsa az önkéntességet
- ♥ alakítsa úgy a tevékenységet, hogy se a bekapcsolódó, se a távozó gyerekek ne zavarják egymást

- ♥ tudatosan fejlessze a gyermekek magatartási, viselkedési és erkölcsi szokásait.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- ♥ az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása
- ♥ a spontán játékos tapasztalatszerzés
- ♥ a játékos, cselekvéses tanulás
- ♥ a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- ♥ az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- ♥ a gyakorlati problémamegoldás.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén:

- ♥ A gyermekek örömmel, önként tanulnak.
- ♥ A tevékenységek befejezése után visszatérnek eredeti játékukhoz, vagy újat kezdenek.
- ♥ Betartják a szabályokat, normákat.
- ♥ Ha a helyzet megkívánja, kivárják, amíg rájuk kerül a sor.
- ♥ Szándékos figyelemre képesek, melynek időtartama életkoruknak megfelelő.
- ♥ Képesek a már elsajátított ismeretek szándékos felidezésére.
- ♥ Cselekedeteikben és gondolkodásukban egyszerű problémákat megoldanak.
- ♥ Érdeklődnek környezetük tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt.
- ♥ Feladataik végrehajtásában kitartóak.
- ♥ Munkatempójuk életkoruknak megfelelő.

9.9. Idegen nyelv az óvodában

"Egy világot ajándékozhat az a gyermeknek, ha még egy nyelvet átad az neki."

Az idegennyelv-tanulást, óvoda esetében nyelvsajátításnak nevezzük, mely nem tudatos folyamat. Az óvodás korú gyermek legfőbb tevékenysége a játék, így játékba ágyazottan jutnak az idegen nyelvi ismeretekhez.

Cél:

- ♥ Jussanak befogadóként az idegen nyelv által örömhöz, élményhez a gyerekek.

- ♥ Legyenek képesek elemi kommunikációra idegen nyelven.
- ♥ Fejlődjön beszédképességük, artikulációjuk, bővüljön szókincsük.
- ♥ Legyenek képesek az egyszerű utasításokat végrehajtani.
- ♥ Alakuljon ki a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek idegen nyelv iránti fogékonysága, motivációja.

Feladat:

- * A gyermekek életkori és egyéni sajátosságokhoz való alkalmazkodás.
- * Az idegen nyelvvel való ismerkedést külső kényszertől mentessé tesszük.
- * Beszélgetéssel, közös tevékenységgel segítjük a gyerekeket abban, hogy elemi idegen nyelvi ismereteket szerezzenek, kielégítsék kíváncsiságukat.
- * Megfelelő minta biztosítása.

Kapcsolódás más műveltség tartalmakkal:

- * Külső világ tevékeny megismerése
- * Mesélés, verselés
- * Rajzolás, festés, mintázás
- * Ének-zene
- * Mozgás

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- * A gyermekek nyitottak az idegen nyelvek iránt.
- * Megjelenik a szándékos figyelem.
- * A játékos tevékenységeken keresztül nyelvi készségeik fejlődnek.

10. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

Az óvoda a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel.

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú

átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

A tankötelezettség megkezdésének feltétele, hogy a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének állapota elérje az iskolába lépéshez szükséges szintet, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához.

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- ♥ az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- ♥ megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- ♥ a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- ♥ érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán

ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

- ♥ elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.
- ♥ Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- ♥ egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- ♥ feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettséget.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

11. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Intézményünk elkötelezett abban, hogy

- az egyenlő bánásmód elve teljes körűen érvényesüljön
- az intézményen belül a szegregációmentességet biztosítsa
- az intézmény szolgáltatásaihoz egyenlően minden gyermek hozzáférjen
- intézményünkben érvényesüljön a diszkriminációmentesség
- megvalósítsa az inkluzív nevelést
- a minőségi neveléshez való hozzáférés mindenki számára biztosított.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek:
 - sajátos nevelési igényű gyermek,
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek,
 - kiemelten tehetséges gyermek
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

Ha a felmentést engedélyező szerv azért engedélyezi a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, vagy a szakértői bizottság azért javasolja a tankötelezettség megkezdése alóli felmentésre irányuló kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, mert a gyermek sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, akkor a gyermek számára az óvoda a szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott foglalkozásokat biztosít.

11.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek

Különleges bánásmódot igénylő gyermekek – olyan gyermekek, akiknek állandó vagy átmeneti jelleggel fizikai, biológiai, pszichikai, intellektuális, családi vagy szociokulturális okok miatt egyéni, sajátos nevelési-oktatási szükségleteik vannak, ezért a speciális nevelési-

oktatásigényekhez, sajátosságokhoz egyénenként igazodó bánásmódot igényelnek az óvodában.

11.1.1. Integráltan nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Óvodánk az alapító okiratban meghatározottak alapján az alábbiak szerint tudja befogadni a sajátos nevelési igényű gyermekeket:

- mozgásszervi fogyatékos
- érzékszervi fogyatékos- enyhe fokban látássérült, enyhe fokban hallássérült
- enyhe fokban értelmi fogyatékos
- beszéd fogyatékos
- autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek ellátása.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A gyermekek rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakvéleménye.

Feladataink:

- ♥ a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődéséhez az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet biztosítása

- ♥ a gyermek iránti elvárást fogyatékoságának, autizmus spektrum zavarának vagy egyéb pszichés fejlődési zavarának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg
- ♥ terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják.
- ♥ az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése
- ♥ a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszünk
- ♥ az egyes területeken kimagasló képességeket mutató gyermek támogatása
- ♥ kompenzációs lehetőségek körének bővítése a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciált fejlesztésével
- ♥ rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához
- ♥ a sérült gyermek elfogadása úgy, hogy mindig az értéket keressük benne, és a többi gyermeket is az elfogadásra, együttműködésre nevelni
- ♥ annyi segítséget adni, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges
- ♥ folyamatos konzultáció, együttműködés a speciális szakemberekkel
- ♥ egyéni fejlesztési terv készítése a szakemberek útmutatása szerint
- ♥ a pedagógiai munkát segítő alkalmazottak és a szülők megfelelő tájékoztatása a sajátos nevelési igényű gyermek befogadásáról
- ♥ együttműködés a sérült gyermek családjával.

11.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá

személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl (mozgás, testséma, téri orientáció, percepciófejlesztés, stb.).

11.1.3. Kiemelten tehetséges gyermekek

Kiemelten tehetséges gyermekek azok a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkeznek, és felkelhető bennük a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Programunk teljes mértékben támogatja és segíti a gyermeki kreativitás felszabadítását, a tehetségigéreték felfedezését és fejlesztését, melyet óvodai csoportjainkban differenciáltan valósítunk meg.

Tehetségigéretéket gondozó alapvető módszerünk a gazdagítás:

- mélységben történő,
- tartalmi,
- feldolgozási képességekben,
- tempóban történő gazdagítás,

A gyermekek előzetes ismereteikre, tapasztalataikra építünk. Nagyobb hangsúlyt kap a kreativitás fejlesztése, az együttműködés kialakítása, a szociális kompetenciák fejlesztése. A művészeti tevékenységek segítségével is mozgósítjuk az erkölcsi, esztétikai és intellektuális érzelmeket. Ezek adják az alapját fejlesztésünknek.

A tehetségigéretes gyermek erős oldalát fejlesztjük, ezzel egyidőben kiemelkedő adottságával összefüggő gyenge oldalait kiegyenlítjük.

Tehetséggondozás az óvodában

Óvodai nevelésünk egyik fontos alapelve, hogy segítsük a gyermekek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását. Ennek érdekében sokszínű tevékenységeket biztosítunk és gondoskodunk az életkorhoz és a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról, emberi értékek közvetítéséről.

Valljuk, hogy minden kisgyermek tehetséges valamiben, és a tehetségcsírák már kora gyermekkorban fellelhetők. Fontosnak tartjuk, hogy elősegítsük és esélyt adjunk a gyermekekben rejlő tehetségek kibontakoztatásának.

Ennek szellemében végezzük mindennapi munkánkat, mely a felzárkóztatások mellett a kiemelt képességű gyermekek gondozását is magában foglalja. Az óvodai tehetséggondozásban a nevelőtestület minden tagja részt vesz.

Tehetséggondozó programunk lehetőséget biztosít a tehetségcsírák fejlesztésére ének-zene-germektánc területén.

A tehetségműhelyekbe a csoportban dolgozó óvodapedagógusok megfigyelései, javaslatai alapján kerülhetnek be az 5-7 éves gyermekek. Az óvodapedagógusok folyamatosan figyelik kis-és középsőcsoportban a gyermekeket, tudatosan keresve a tehetségigéretre jellemző személyiségjegyeket. Ezek beazonosítása után kerülhetnek be a tehetségműhelybe a kiválasztott gyermekek.

Óvodánkban ének-zene-germektánc tehetségműhely működik, melyet mesterpedagógus óvodapedagógus vezet, heti 1 alkalommal.

A tehetségműhely célja:

- * az átlagon felüli zenei képességekkel és kreativitással rendelkező gyermekek zenei ízlésének, esztétikai fogékonyságának formálása
- * zenei képességterületek hatékony fejlesztése
- * közös éneklés, együtt játszás öröme által a dallam, ritmus, mozgás szépségének felfedeztetése, a zenei érdeklődés felkeltése
- * a hagyományok megismerése, ápolása.
- * a néphagyományokon alapuló játékos, táncos nevelés és mozgáskultúra megalapozása.
- * a gyermekek mozgásigényének a kielégítése a harmonikus, összerendezett mozgás kialakítása, egymásra figyelés képességének fejlesztése.
- * közös éneklés, együtt játszás öröme által a dallam, ritmus, mozgás szépségének felfedeztetése, a zenei érdeklődés felkeltése

- * különböző készségek, képességek fejlesztése a játékok során a megfelelő légkör megteremtésével

Alapelveink

- ♥ A kreatív nevelőtestület minden tagja elkötelezett a gyermekek átlagon felüli adottságának felfedezésében és fejlesztésében. Az innovatív pedagógus közösség igényként fogalmazta meg a kreatív, tehetségígéretes gyermekek külön gondozását.
- ♥ Törekszünk arra, hogy minden gyermeknek megtaláljuk önmagához képest a legjobb adottságát. Ezek a tehetségígéret megmutatkozási formái lehetnek.
- ♥ Minden óvodapedagógus a legjobb tudását adja annak érdekében, hogy az óvodánkba járó gyermekek közül mindenki megkaphassa a lehetőséget átlagon felüli adottsága kibontakoztatásához.
- ♥ A játéktevékenységben az alkotáshoz szükséges szabadság biztosítása.
- ♥ Olyan feltételek megteremtése, amely lehetőséget ad a gyermekek kreativitásának kibontakozásához, eredeti ötleteik megvalósításához, variálásához, szempontjaik megváltoztatásához, problémahelyzetek többféle módon történő kezeléséhez.
- ♥ Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek értékeit megismertessük az óvodát követő intézménnyel.

Célunk

- ♥ A kiemelkedő képességű, kreatív gyermekek felfedezése, személyiségük optimális fejlesztése.
- ♥ A mindennapi tapasztalatszerzéseken túl az ismeretek bővítése, a többszörös intelligencia, a gyermekek produktív, komplex, kritikai gondolkodásának, kreativitásának fejlesztése.
- ♥ Megelőzzük a tehetségígéretes elkallódását.
- ♥ A kreatív tehetségígéretes gyermekek gondozása gazdagító program keretében.

A tehetségígéretes gyermekek gondozásának folyamata

- A szülők tájékoztatása a tehetségígéreteseket gondozó rendszerről az előzetes szülői értekezleteken.
- Anamnézis kitöltése.

- A gyermekek személyiségjegyeinek, fejlettségének megfigyelése.
- Az eredmények rögzítése az egyéni fejlettségmérő dokumentumban - tehetségazonosítás.
- Gyermekek egyéni fejlesztése.
- Egyéni képességek változásainak rögzítése.
- Szülők félévi tájékoztatása.
- Tervkészítés a gyermek fejlesztéséhez.
- Gyermekek egyéni fejlesztése.
- Fejlesztési eredmények rögzítése, értékelése.
- Konzultáció a szülővel a gyermek fejlettségéről, az átlagon felüli adottságairól.
- Hatásvizsgálatok (gyerekek, szülők, iskoláktól kapott visszajelzések, pedagógus önértékelése, értékelése, nyílt napok,), utánkövetés.

Feladataink

- ♥ Minden gyermek legjobb adottságának felismerése.
- ♥ A tehetségígéretes gyermekek erős oldalának fejlesztése:
 - a gyermekek motiváltságának, érdeklődésének fenntartása
 - tevékenységek széles skálájának kínálata
 - differenciált képességfejlesztés
 - a hagyományos tanulási tapasztalatok bővítése
 - az önkitaljesedéshez szükséges jó kommunikációs készség (szövegalkotás, önálló ítéletalkotás) fejlesztése
 - azon oldalak kellő segítése, amelyben a tehetségígéretnek mutakozó gyermekek az átlagnál jobb teljesítményt nyújthatnak.
- ♥ A tehetséggel összefüggő gyenge területek kiegyenlítése:
 - a pszichomotoros képességek, az érzelmi-szociális érettség területén felmerülő problémák megoldásának segítése (a gyermek önértékelésének, önbizalmának erősítése, fejlesztése)
 - szükség esetén szakember segítségének igénybevétele.
- ♥ Toleráns, támogató környezet, kreatív légkör kialakítása.

- ♥ Szabadidős, lazító programok beiktatása, amelyek biztosítják a feltöltődést, pihenést.
- ♥ Szakmai kompetenciájának növelése a továbbképzéseken való részvétellel.
- ♥ Szakmai együttműködés szakemberekkel, segítő intézményekkel, más óvodákkal, tehetségpontokkal, stb..
- ♥ A szülők tájékoztatása és megnyerése a közös munka érdekében.
- ♥ Segítségadás a szülőknek a megfelelő iskola és az intézményen kívüli speciális fejlesztés lehetőségeinek kiválasztása érdekében.

A tehetségigéretnek gondozásának kommunikálása:

- folyamatos együttműködés a szülőkkel
- kiállítások rendezése
- képek, videofelvételek bemutatása
- nyílt napok szervezése
- beszámoló készítése a fenntartónak
- az elért eredmények ismertetése a kolléganők, a tehetséggondozást segítők felé.

11.2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

Kiemelt feladatunk a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítése. Iskolai sikerességük záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk.

Az élet első éveit meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában. Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, óvodáskorban az agyi érési folyamatok lezárulásáig - megterhelés nélkül - rendkívül hatékonyan fejleszthetőek. A kisgyermekkorban történő pedagógiai támogatás jelentősen csökkentheti a későbbi iskolai kudarcokat.

Tudatos óvodai pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja.

A hátrányos helyzet okai lehetnek környezeti-, anyagi-, egészségügyi, a gyermek személyiségében rejlő okok.

Pedagógiai munka kiemelt területei

- Az óvodába lépéskor részletes anamnézist készítünk a belépő gyerekről. Erre a programunk által elfogadott formanyomtatvány áll rendelkezésre.
- Kommunikációs nevelés (szókincs, nyelvi kifejezőkészség, beszédértés, beszéd észlelés fejlődésének elősegítése) a nevelési tervben kapnak helyet. Munkánk ezen területének fejlesztését logopédus segíti.
- Érzelmi és közösségi nevelés, (az intézményes nevelésbe illeszkedés elősegítése, bizalom, elfogadás, együttműködés) a nevelési tervben kapnak helyet.
- Egészséges életmódra nevelés (egészségtudat kialakítása, táplálkozás) a nevelési tervben kapnak helyet.
- Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése a nevelési tervben kap helyet (közösségi nevelés, szokások fejlesztése, életre nevelés).
- Korszerű óvodapedagógiai módszerek (a gyermek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, kooperatív technikák, mozgás, zene felhasználása, szülővel való partneri együttműködés módszerei) a nevelési tervben kap helyet. Egyéni-, mikrocsoportos képességfejlesztő foglalkozások, közös programok szervezése.

11.3. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységünk

Természetesnek tartjuk a problémákkal, különböző hátrányokkal küzdő családokkal, gyermekekkel való egyéni törődést, a segítségnyújtást.

Alapelvünk, hogy mindenkire szeretettel, odafigyeléssel, bizalommal közelítünk. Fontosnak tartjuk a kölcsönös megbecsülést.

Feladataink a szociális hátrányok enyhítése érdekében

Az óvodapedagógus:

- ♥ tájékoztassa a szülőt az anyagi körülmények javításának lehetőségeiről

- ♥ a tolerancia, segítőkészség kialakítása a gyerekekben, a másság elfogadása, elfogadtatása
- ♥ segítse a mindennapi élethez szükséges készségek kialakítását
- ♥ működjön együtt azokkal a szolgálatokkal, melyek a családokat támogatják, illetve a gyermekeknek szolgáltatásokat biztosítanak
- ♥ a szülővel együttműködve a tehetséges gyerekek fejlődésének elősegítése, tanácsadás, külső segítség felajánlása
- ♥ a családok körében is szorgalmazza az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel szokásainak fontosságát
- ♥ hangsúlyozza az egészségfejlesztő mozgás és sport jelentőségét, a szabadidő tartalmas eltöltésének igényét.

Tevékenységeink a szociális hátrányok enyhítésére

- egészséges életmódra nevelés
- a sport és egyéb mozgástevékenységek megismertetése, megszerettetése
- interkulturális ismeretnyújtás: Pl. életvezetés, migráns és nemzetiség kultúrája
- tehetségígéretes gyermekek felfedezése
- felzárkóztató foglalkozás a lemaradó gyermekeknek
- a családi életre nevelés tanítása: tanácsadás, külső segítség felajánlása
- mozgáslehetőség biztosítása
- kulturális rendezvények csoportos látogatása
- az eltérő egyéni igények kielégítése
- az éhesen érkező gyermekek étkeztetése a folyamatos tízóraiztatással
- a személyes intimitás védelme WC használatkor, és más esetekben, ha a gyermek igényli
- a különböző családi háttérből érkező gyermekek helyes higiénés és étkezési szokásainak kialakítása
- személyes gondozottság kialakítása
- fontos a hátrányos környezetből érkező gyermekek számára a mozgás és pihenés összhangjának megteremtése, és egy helyes élet, biológiai ritmus kialakítása
- az egyéni eltérésekre épülő, de életkoruknak megfelelő terhelést adjunk a

gyermekeknek

- fejlődésüket mindig önmagához mérjük, és a kis lépéseket is becsüljük meg, dicsérettel jelezvén a gyermeknek, hogy sikerélményhez juttassuk.

A családok bevonása az óvoda életébe

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvodai nevelés a családi nevelés kiegészítője. Az előzőeket tiszteletben tartva minden szülői részvételt szívesen fogadunk, nem lehet azonban az óvodai nevelésben az óvodapedagógus szerepét a segítő szülővel behelyettesíteni.

- A szülők felelősségérzete megnő az által, hogyha bevonjuk őket az óvoda életébe, megtapasztalja az óvodapedagógus felkészültségét, a gyermek fejlesztésére tett erőfeszítéseket, és hogy családjával szemben nincsenek előítéletek. Az óvodapedagógus sok-sok információt szerezhet a családokról, a gyermek otthoni háttéréről. Ez segít abban, hogy jobban megismerhessük a gyermekek egyéni eltéréseit, adottságait, érdeklődését, erősségeit, valamint a szülők gyermekekkel szemben támasztott elvárásait.
- Az őszinteség, a segítőkész emberi hangnem bizalmat kelt a hátrányos helyzetű szülőknél, különösen, ha látja, és tapasztalja, hogy gyermekét elfogadják.
- Közös programokon történő részvételi lehetőség az óvodában: nyitott napok, barkácsolás, kertgondozás, stb.
- Ismeretterjesztő klubfoglalkozások, előadás és tréning a szülők és pedagógusok részére
- Felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről a szülői értekezleten, családi beszélgetéseken (fogadó órákon), a gyermekvédelmi megbízott által szóban, valamint írásos tájékoztatón keresztül

11.4. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az egyenlő bánásmód követelménye és az esélyegyenlőség előmozdítása **nevelési alapelveinkben és értékeinkben** rejlik, miszerint minden gyermeknek vele született joga van az emberi méltósághoz. Intézményünk óvodapedagógusainak alapvető feladata, hogy az ellátott gyermekek hozzájussanak mindahhoz, amely a gyermeki személyiség szabadon történő kibontakoztatásához szükséges.

Az egyenlő bánásmód követelményét intézményünk minden tevékenysége során figyelembe veszi és alkalmazza:

- az óvodai ellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során
- gyermeki jogok gyakorlása során
- az óvodai ellátással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés során (a jogszabály alapján járó juttatások)
- az óvoda feladata az is, hogy a tehetségígéretes és a gyengébb képességű gyermek részére segítséget nyújtson
- beiratkozásnál, csoportba sorolásnál
- a nevelés és az ismeretközvetítés gyakorlatában
- a gyermekek megfigyelésében, értékelésében
- a gyermekek egyéni fejlesztésében
- a fegyelmezés gyakorlatában
- az óvodai programok kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a humán erőforrás-fejlesztésben
- az óvodapedagógusok szakmai továbbképzésében (esélyegyenlőség témában)
- a kapcsolattartásban (partnerekkel-szülőkkel, segítőkkel, szakmai és társadalmi környezettel)
- a teljesítmények értékelése során
- szülői igény esetén vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló nevelésben részesüljön
- megfelelő számú szülői igény esetén nemzetiségi nevelésben részesüljön.

12. GYERMEKVÉDELEMSEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

Az emberi jogoktól elválaszthatatlanok a gyermeki jogok. A gyermekeket is megilletik az alapvető jogok, joguk van a testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

Célunk

- A gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése, gyermeki és emberi jogainak érvényesítése.
- Hátránykompenzációval az esélyegyenlőség biztosítása az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára.

Feladatunk

- ♥ A gyermek alapvető szükségletének, érzelmi biztonságának biztosítása.
- ♥ A személyi- és tárgyi feltételek biztosítása, amely elősegíti minden gyermek számára az optimális fejlődési folyamatot.
- ♥ Kiemelten fontos a tolerancia, nyitottság, elfogadó, segítő, támogató attitűd, szeretetteljesség, következetesség.
- ♥ A gyermekek egyéni képességét, fejlődési ütemét, szociokulturális háttérét figyelembe véve a tehetség kibontakoztatásának, valamint a hátrányos helyzetből való felzárkóztatásának segítése.
- ♥ A migráns gyermekek nevelése során az önazonosság megőrzésének, ápolásának, erősítésének, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségének, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmének biztosítása.

Az óvodavezető köteles:

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a Család-és gyermekjóléti szolgálatnál
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén

Az óvodapedagógusok feladata:

- ♥ az óvodába járó gyermekek szociális, szociokulturális háttérének megismerése
- ♥ az új óvodások befogadásának elősegítése, beilleszkedésük lehető legzökkenőmentesebbé tétele az adott csoportba
- ♥ a problémák, a hátrányos helyzet okozta tünetek, az okok felismerése, és ha szükséges, ehhez segítségkérés szakembertől
- ♥ a feltáró munka után az indulási hátrányok kompenzálására terv készítése, végrehajtása, a felzárkóztatás megszervezése
- ♥ a tehetséggondozás megvalósítása, illetve elősegítése
- ♥ az integrált nevelés elősegítése a gyermekek problémái szerinti súlyossági foknak megfelelő ellátási formában
- ♥ hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett helyzet jelzése az óvodavezetőnek
- ♥ a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek differenciált nevelése, fejlesztése
- ♥ a gyermekeket megillető jogok érvényesülésének biztosítása az óvodán belül, szükség esetén védő-óvó intézkedésekre javaslatot tenni
- ♥ a rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése, szükség esetén a hiányzás jelzése az óvodavezetőnek
- ♥ a családok szociális és anyagi helyzetének javítása érdekében tájékoztatás a különböző támogatási formákról
- ♥ a gyermek családban történő felnevelésének segítése minden rendelkezésre álló eszközzel
- ♥ a szülőkkal való együttműködő kapcsolatot kialakítása, a szülői szerep eredményesebb betöltésének elősegítése
- ♥ a prevenció kiterjesztése minden gyermekre
- ♥ pályázatok figyelése

A gyermekvédelemért felelős feladata

Az óvodában:

- a nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkaprogramot az adott évre

SÉI MESEVILÁG ÓVODA

9789 Sé, Szabadság utca 29/c

OM azonosító: 203551

- a nevelési év elején tájékoztatja a szülőket a gyermekvédelmi tevékenységről, fogadóórájáról, arról, hogy probléma esetén milyen óvodán kívüli gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel
- évente legalább egyszer, illetve szükség szerint egyeztet a helyi önkormányzat illetékes előadójával és a Család-és Gyermekjóléti Szolgálattal, Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szombathelyi Tagintézményével, Védőnői szolgálattal, orvossal
- szükség szerint családgondozó, védőnő segítségének igénybevétele
- összehangolja a gyermekvédelmi tevékenységet az óvodában dolgozó óvodapedagógusok között
- nyilvántartja a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekeket, feljegyzi az intézkedéseket, azok eredményeit
- folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel, ill. a megszüntetés okait
- elősegíti az óvodapedagógusok felderítő tevékenységét, szükség esetén családlátogatásra megy velük
- tájékoztató előadást tart, egyes gyermekek érdekében teendő intézkedésekről tanácsot ad
- javaslatot tesz a különböző segélyezési formákra, segít segélykérelmek, a környezettanulmány elkészítésében
- az óvodai gyermekétkeztetés igénybeviteléhez szükséges nyilatkozatok alapján nyomon követi a térítési díj fizetési kötelezettséget, illetve mentességet
- részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében, értékelésében
- az óvodában jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézmények címét, telefonszámát
- rendszeresen figyeli a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok változását, a helyi önkormányzat kapcsolódó rendeleteit
- biztosítja a gyermekekkel kapcsolatos adatok védelmét.

A gyermekvédelmi munkát elősegítő tevékenységek:

- rendszeres családlátogatások, szülői értekezletek, nyílt napok, ünnepélyek, fogadóórák
- előadások, tanácsadás szervezése a szülők részére
- közös kirándulások, munkadélutánok szervezése

- gyermeki és szülői jogok érvényesítési módjainak megismertetése
- fejlődés, fejlesztés nyomon követése, eredmények rögzítése a fejlettségmérő dokumentációban
- kapcsolattartás, együttműködés szakemberekkel
- segítségnyújtás megszervezése az új és pályakezdő kollégák részére a gyermekvédelmi munkához.

Az óvodai dolgozókat hivatali titoktartási kötelezettség terheli, kötelességük a jogszabályok betartása és betartatása.

13. Kötelező (minimális) eszköz és felszerelési jegyzék

Séi Mesevilág Óvoda
 9789. Sé, Szabadság u.29/C.

1. Helyiségek			
Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Rendelkezésre áll	
		igen	nem
csoportszoba	gyermekcsoportonként 1	x	
gyermekágy/fektető tároló helyiség	óvodánként valamennyi gyermekágy tárolására alkalmas) csoportonként 1		x
tornaszoba, sportszertárral	óvodánként 1	x	
logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	óvodánként 1	x	
óvodapszichológusi helyiség	ha az óvodapszichológus alkalmazása kötelező óvodánként 1		x
játszóudvar	óvodánként 1	x	
intézményvezetői iroda	óvoda székhelyén és azon a telephelyen, amelyen az intézményvezető-helyettes, illetve tagintézmény-, intézményegység vezető-helyettes alkalmazása nem kötelező 1	x	
intézményvezető-helyettesi iroda	ha az óvodában intézményvezető-helyettes alkalmazása kötelező 1		x
tagintézmény-, intézményegység vezető-helyettes	Ha az óvodában tagintézmény-, intézményegység vezető-helyettes alkalmazása kötelező, székhelyen és telephelyen 1		x
óvodatitkári iroda	ha az óvodában az óvodatitkár alkalmazása kötelező óvoda székhelyén 1		x
nevelőtestületi és könyvtárszoba	óvodánként 1	x	
általános szertár/raktár	óvodánként 1	x	
többcélú helyiség (szülői fogadásra, tárgyalásra, ünnepek megtartására alkalmas helyiség)	óvodánként 1		x (önállóan nem, a nevelői szobában van rá lehetőség)
orvosi szoba, elkülönítő szoba	óvodánként 1	x	
gyermeköltöző	gyermekcsoportonként 1	x egy öltöző 2 csoport	
gyermekmosdó, WC helyiség	gyermekcsoportonként 1 (WC - nemenként 1)	x egy mosdó 2 csoport	
felöltöző	óvodánként 1	x	
felöltöző mosdó	óvodánként 1	x	
felöltöző WC helyiség	óvodánként 1	x	
felöltöző zuhanyzó	óvodánként 1	x	

SÉI MESEVILÁG ÓVODA
9789 Sé, Szabadság utca 29/c
OM azonosító: 203551

1. Helyiségek			
Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Rendelkezésre áll	
		igen	nem
mosó, vasaló helyiség	óvodánként 1	x	
szárító helyiség	óvodánként 1		x
felöltött étkező	óvodánként 1		x
főzőkonyha	óvodánként 1		x
melegítő konyha	óvodánként 1	x	
tálaló-mosogató	óvodánként 1	x	
szárazáru raktár	óvodánként 1		x
földesáru raktár	óvodánként 1		x
éléskamra	óvodánként 1		x
karbantartó műhely	óvodánként 1		x
kerekesszék tároló	óvodánként 1		x
ételhulladék tároló	óvodánként 1	x	

2. Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai			
Fajta	Mennyiségi mutató	Rendelkezésre áll	
		igen	nem
Csoportszoba			
óvodai fektető	gyermeklétszám szerint 1	x	
gyermekszék (ergonomikus)	gyermeklétszám szerint 1	x	
gyermekasztal	gyermeklétszám figyelembevételével	x	
fényvédő függöny	ablakonként, az ablak lefedésére alkalmas méretben	x	
szőnyeg	gyermekcsoportonként, a padló egyötödének lefedésére alkalmas méretben	x	
játéktartó szekrény vagy polc	gyermekcsoportonként 2, sajátos nevelési igényű gyermek esetén további 1	x	
könyvespolc	gyermekcsoportonként 1	x	
élősarok állvány	gyermekcsoportonként 1	x	
textiltároló és foglalkozási eszköztároló szekrény	gyermekcsoportonként 1	x	
edény- és evőeszköz-tároló szekrény	gyermekcsoportonként 1		x tárolás a konyhában
szeméttartó	gyermekcsoportonként 1	x	
Tornaszoba			
tornapad	2	x	
tornaszőnyeg	1	x	
bordásfal	2	x	
mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő készlet	1	x	
egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	három gyermek egyidejű foglalkoztatásához	x	
Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba			
a fogyatékosság típusának megfelelő, a tanulási képességet fejlesztő eszközök			x
tükör (az asztal szélességében)	1	x	
Asztal	1	x	

SÉI MESEVILÁG ÓVODA
9789 Sé, Szabadság utca 29/c
OM azonosító: 203551

2. Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai			
Fajta	Mennyiségi mutató	Rendelkezésre áll	
		igen	nem
Szék	2	x	
Szőnyeg	1	x	
játéktartó szekrény vagy könyvek tárolására is alkalmas polc	1	x	
óvodapszichológusi szoba (Gyermeklétszám szerint)			
Asztal	1		x
Szék	4		x
Szőnyeg	1		x
Könyvek, iratok tárolására is alkalmas polc	1		x
Játszóudvar			
kerti asztal	gyermekcsoportonként 1	x	
kerti pad	gyermekcsoportonként 2	x	
Babaház	gyermekcsoportonként 1	x	
udvari homokozó	gyermekcsoportonként 1	x 1 található	
Takaróháló	homokozónként 1	x	
mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	V. rész szerint	x	
Intézményvezetői iroda			
íróasztal és szék		x	
tárgyalóasztal, székekkel	1		x
Telefon	1	x	
Fax	1	x	
Könyvszekrény	1	x	
Íratszekrény	1	x	
Elektronikus adathordozó szekrény	1		x
számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1 felszerelés	x	
számítógépasztal és szék	1-1		x
Intézményvezető-helyettesi, tagintézmény-, intézményegység vezető-helyettesi, óvodatitkári iroda			
íróasztal és szék	1-1		x
Íratszekrény	1		x
Telefon	1		x
számítógépasztal és szék	1-1		x
számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1		x
Nevelőtestületi szoba			
fiókos asztal, ami egyben eszköz előkészítő munkaasztal is	pedagóguslétszám szerint 1	x	
Szék	pedagóguslétszám szerint 1	x	
könyvtári dokumentum	500		x
Könyvszekrény	2	x	
Fénymásoló	1		x
Tükör	1		x
Többcélú helyiség			
tárgyalóasztal székekkel	1		x

SÉI MESEVILÁG ÓVODA
9789 Sé, Szabadság utca 29/c
OM azonosító: 203551

2. Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai			
Fajta	Mennyiségi mutató	Rendelkezésre áll	
		igen	nem
Orvosi szoba, elkülönítővel	berendezése, felszerelése a vonatkozó jogszabályban előírtak szerint	x	
Gyermeköltöző			
öltözőrekesz, ruhatároló, fogas	gyermeklétszám figyelembevételével	x	
Öltözőpad	gyermeklétszám figyelembevételével	x	
Gyermekmosdó, WC helyiség			
Törülközőtartó	gyermeklétszám figyelembevételével	x	
Falitükör	mosdókagylónként 1	x	
rekeszes fali polc (fogmosótartó)	gyermeklétszám figyelembevételével	x	

3. Tisztálkodási és egyéb felszerelések			
Fajta	mennyiségi mutató	Rendelkezésre áll	
		igen	nem
egyéni tisztálkodó szerek	gyermeklétszám szerint 1	x	
tisztálkodó felszerelések	mosdókagylónként 1	x	
Fésűtartó	csoportonként 1	x	
Törülköző	felölt és gyermeklétszám szerint 3-3	x 2-2	
Abrosz	asztalonként 3	x 2-2	
Takaró	gyermeklétszám szerint 1	x	
ágyneműhuzat, lepedő	gyermeklétszám szerint 3-3	x 2-2	

4. Felnőttek munkavégzéséhez szükséges eszközök			
Fajta	mennyiségi mutató	Rendelkezésre áll	
		igen	nem
szennyes ruhatároló	óvodánként 1	x	
mosott ruhatároló	óvodánként 1	x	
Mosógép	óvodánként 1	x	
Centrifuga	óvodánként 1		x
Vasaló	óvodánként 1	x	
Vasalóállvány	óvodánként 1	x	
Szárítóállvány	óvodánként 1	x	
Takarítóeszközök	óvodánként 1	x	
kerti munkaeszközök, szerszámok	óvodánként 1-1	x	
Hűtőgép	óvodánként 1	x	
Porszívó	óvodánként 1	x	

5. A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök			
Fajta	mennyiségi mutató	Rendelkezésre áll	
		igen	nem
Játékok, játékeszközök			
különböző játékművek (mozgásos játékok, gyakorló, szimbolikus, szerepjátékok, építő-konstruáló játékok, szabályjátékok, dramatizálás,	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	x	

SÉI MESEVILÁG ÓVODA
9789 Sé, Szabadság utca 29/c
OM azonosító: 203551

5. A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök			
Fajta	mennyiségi mutató	Rendelkezésre áll	
		igen	nem
bábozás, barkácsolás) eszközei			
mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	x	
ének, zene, énekes játékok eszközei	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	x	
az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	x	
értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	x	
ábrázoló tevékenységet fejlesztő eszközök	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	x	
a természeti-emberi-tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	x	
munka jellegű tevékenységek eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	x	
A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök			
Televízió	óvodánként 1	x	
magnetofon/CD lejátszó/hangfalak	csoportonként 1		x
diavetítő vagy projektor	óvodánként 1	x	
Vetítővászon	óvodánként 1	x	
hangszer (pedagógusoknak)	óvodánként 1	x	
hangszer (gyermekeknek)	gyermekcsoportonként, a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	x	
egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	x részben	
projektor vagy írásvetítő	1		x

6.Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének további speciális eszközei			
Fajta	mennyiségi mutató	Rendelkezésre áll	
		igen	nem
Beszédfogyatékosok			
tükör 120 X 180 cm	csoportonként 1		x
logopédiai alapkészlet	csoportonként 1		x
Hallási fogyatékosok			
Dallamíró	csoportonként 1		x
hallásvizsgáló és hallókészülék tesztelő felszerelés	óvodánként 1		x
vezetékes vagy vezeték nélküli egyéni, illetve csoportos adó-vevő készülék	gyermeklétszám szerint 1		x
a különböző nyelvi kommunikációs szinteknek megfelelő kifejezések képi megjelenítésére alkalmas	óvodánként 1		x

SÉI MESEVILÁG ÓVODA
9789 Sé, Szabadság utca 29/c
OM azonosító: 203551

elektronikus információhordozó			
nyelvi kommunikáció vizuális, auditív megjelenítésének ellenőrzésére alkalmas eszköz	óvodánként 1		x
szurdologopédiai eszközök	csoportonként 1		x
Látási fogyatékosok			
Olvasótelevízió	gyermeklétszám figyelembevételével		x
hatrekeszes doboz, gombás tábla, szöges tábla, csörgő labda	gyermeklétszám szerint 1		x

7.Egészség és munkavédelmi eszközök			
Fajta	mennyiségi mutató	Rendelkezésre áll	
		igen	nem
étel-mintavétel (üvegtartály) készlet			x
Elsősegélyláda	óvodánként 1		x
gyógyszertár (zárható)	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		x
amennyiben a betöltött munkakörben a viselete előírt, vagy javasolt, munkaruha tűzoltó készülék		x	
		x	

14. PEDAGÓGIAI PROGRAM HATÁLYOSSÁGI, TÖRVÉNYESSÉGI ÉS LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Hatályosságát az SZMSZ-nek megfelelően az alábbiak szerint határozta meg a nevelőtestület. A Pedagógiai Program akkor tekinthető elfogadottnak, ha azt a nevelőtestület 50 + 1% név szerinti nyilvános szavazással elfogadta.

A Pedagógiai Programunk nyilvánosságra hozataláról az alábbiak szerint rendelkezünk:

- A nevelési program a mellékletekkel kiegészített változatát az óvoda vezetőjének irodájában helyezük el.
- Egy teljes változat a nyilvános betekintés lehetőségének biztosításaként- az óvoda nevelőtestületi szobájában található.
- Az eredeti példánnyal azonos másolatot a nevelőtestülethez és az SZK választmányának tagjaihoz eljuttatunk.

Érvényességi rendelkezések

A Séi Mesevilág Óvoda Pedagógiai Program hatályba lépés időpontja: 2022. szeptember 1.

A Pedagógiai Program érvényességi ideje: Határozatlan időre szól

A Pedagógiai Program személyi és tárgyi hatálya kiterjed: A Séi Mesevilág Óvoda óvodapedagógusaira

A Pedagógiai Program felülvizsgálata, módosításai:

Kötelező felülvizsgálat: Hatályba lépést követő nevelési év elején

Egyéb felülvizsgálat:

- Fenntartó kezdeményezésére
- Jogszabály erre vonatkozó rendelkezése
- A nevelőtestület 50+ 1% kezdeményezi
- Szülői Közösség 50 + 1% kezdeményezi

Döntés – előkészítő - érdekegyeztető fórumok közül az alábbiak javaslatára kell összehívni a módosítással foglalkozó nevelőtestületet: - napirendre tűzés - módosító javaslat megtárgyalása

- Ha a nevelőtestületből 3 fő kezdeményezi a módosítást
- Módosító javaslat megtételétől a nevelőtestület összehívására egy hónap múlva kerül sor, ha azonnal, akkor legalább 50%-os támogatottság kell az összehíváshoz.

A programmódosítás előterjesztésére az alábbi előírásokat szabjuk:

- Írásbeli előterjesztés az óvoda vezetőségének
- A nevelőtestület elé terjesztése szóban, véleménykérés, döntés a módosítás elfogadásáról

SÉI MESEVILÁG ÓVODA
 9789 Sé, Szabadság utca 29/c
 OM azonosító: 203551

Intézmény OM - azonosítója: 203551	Készítette: Tóth Henriette Séi Mesevilág óvoda vezetője
Legitimációs eljárás	
Az Nkt. 70§(1) bekezdése értelmében Nevelőtestület nevében	<i>Maudslayi Károly</i> aláírás
Véleményezők	
A 20/2012 (VIII.31.) EMMI r. 119.§ (4) bekezdés alapján véleményt nyilvánított Szülői Közösség elnöke:	<i>[Signature]</i> aláírás
Jóváhagyók	
a Fenntartó nevében: <i>[Signature]</i> aláírás, pecsét	intézményvezető: <i>[Signature]</i> aláírás, pecsét
A dokumentum jellege: nyilvános	Megtalálható: az intézményvezetői irodában
Hatályos: 2022.09.01.	Érvényes a kihirdetés napjától visszavonásig
Iktatószám: 5/2022.	